THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
777798
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
R 1918 L

N Y Public Library
476 Fifth Avenue

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co, (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Visuomenės, literaturos, ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

NO. 1. BROOKLYN, N. Y. SAUSIO (January) 3 d., 1917 M. METAI XXXI
(Telefonas 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint).

Sąjungiečiai jau atsakė į vokiečių taikos pasiulimą, kad jie nesitaikys, kol vokiečiai nepaskelbs taikos išlygas. Maža viltis, kad įvyks dabar taika. Rusams Rumunijoje visai nesiseka.

Nuskandinta 10 prekybos laivų. Ispanija neriamia Wilsono taikos notą.

Iš karės lauko

MACKENSENO IR FALKENHAYNO KARIUMENĖS SUMUŠA RUSUS-RUMUNUS DOBRUDŽOJE IR VALACHIJOJE IR VERŽIASI BESARABIJON. PAIMTA 12,000 RUS.-RUM. NELAISVĖN.

Berlinas. — Gr. 27 d. — Penkių dienų mūšis ryt. Valachijoje pasibaigė sulaužymu keliuose punktuose rusų-rumunų linijos. Rusai tapo sumušti ant 17 kilom. fronto. Kartu gruodžio 27 d. tapo užimtas svarbus miestas Rimnik-Sarat. Rusai pasitraukė šiaurės link. Nuo gr. 22 d. 9-ta armija paėmė nelaisvėn 7,600 rusų-rumunų ir užgriebė 27 maš. šaut., o Dunojaus armija paėmė 1,300 kar. Braila apsupta iš trijų pusių. Nuo gr. 28 d. pranešama, kad nelaisvėn paimta apie 3,000 rusų-rumunų.

Gruodžio 25 d., Kalėdų dien, feldmarš. Mackenseno armija Dobrudžoje užėmė Tulcea ir Isaccea; rusai-rumunai nugrusti į Dunojaus kampą, Galatz srityje. Taigi iš Dobrudžos tuoj liks galutinai prašalinti rumunai-rusai.

Gen. Falkenhayno armija artinasi prie Sereth linijos, ir jeigu ta liks sulaužyta, tai rusai turės pasitraukti iš Karpatų ir Bukovinos.

Feldmarš. Mackenseno ir gen. Falkenhayno neapsakomai greitas žengimas pirmyn nustebino viso pasaulio karės dalykų žinovus. — Juk gruodžio 5 d. tapo užimtas Bucharestas ir Ploesci; gr. 14 d. — Buzeu; gr. 25 d. — Tulcea ir Isaccea, o gr. 27 d. — Rimnik-Sarat. — Vokiečiai-austrai-bulgarai-turkai visu smarkumu veržiasi Besarabijon. Odėsai gręsia pavojus.

RUSAI PRISIPAŽĮSTA PRIE PRALAIMĖJIMO.

Petrogradas. — Po smarkaus mūšio ryt. Valachijoje, Rimnik-Sarat srityje, rusai-rumunai buvo priversti pasitraukti atgal į pirmiau prirengtas pozicijas. Tečiaus priešai panešė didelius nuostolius. Dobrudžoje nuolat atsikartoja tik maži susirėmimai.

Karpatuose, į šiaurę nuo upės Uzul, rusai atmušė priešų atakas.

SUSIRĖMIMAI PALEI BEREZINĄ IR KOVEL.

Petrogradas. — Arti upės Berezinos, į šiaur-ryč. nuo Višnev. rusų žvalgai įsiveržė į vokiečių tranšėjas ir užmušė tulą skaičių priešų. Kovelio apielinkėje vokiečiai mėgino atakuoti rusų pozicijas, bet be pasekmės. Keliose vietose Galicijoje bei Karpatuose atsibuvo jau smarkus susirėmimai, — visur rusai laikėsi tvirtai.

VOKIEČIČAI GIRIASI LAIMĖJIMAIS VOLYNIJOJE, GALICIJOJE IR KARPATUOSE.

Berlinas. — Palei Bereziną ir Volynijoje atsibuvo keletas susirėmimų, bet be žymių rezultatų. Keliose vietose Galicijoje vokiečiai-austrai atmušė smarkias rusų atakas. Karpatuose rusų atakos irgi sulaikytos, — rusai panešė didelius nuostolius.

MAŽI SUSIRĖMIMAI PALEI MONASTIR.

Londonas. — Paskutinėmis dienomis Makedonijoje bei palei Monastir apsirubežiuojama mažais susirėmimais ir artilerijos veikimu. Kiek smarkiau veikiama arti Doiran ežero ir upių Vardar ir Strumos srityse, — visur sąjungiečiai laikosi tvirtai.

ARTILERIJOS VEIKIMAS SOMME SRITYJE IR PALEI VERDUNĄ.

Paryžius. — Somme srityje atsibuva smarki artilerijos dvikova. Beauraines apielinkėje francuzai pasekmingai užpuolė priešų tranšėjas. Keletas susirėmimų atsibuvo arti Le Sars ir Shaulnes.

Artilerijos veikimas atsinaujino taipgi palei Verduną.

SĄJUNGIEČIAI SOMME SRITYJE GALUTINAI „NURAMINTI."

Berlinas. — Po šešių mėnesių veikimo Somme fronte sąjungiečiai tapo galop „nuraminti." Princo Rupprechto kariumenė tinkamai atliko savo užduotį. Priešai panešė milžiniškus nuostolius. Mėgino atakuoti vokiečių pozicijas palei Ypres ir Arras, bet be pasekmės. Palei Verduną francuzams kiek pasisekė, bet dabar ir ten jie sulaikyti. Somme srityje pravesta visa eilė tvirtų apsigynimo linijų.

TAMSŲS DEBESĮS SKLAIDOSI TIES PRISPAUSTA LIETUVA

ATSINAUJINO SUSIRĖMIMAI PALEI ISONZO IR TRENTO SRITYJE.

Roma. — Palei Isonzo bei arti Gorizia austrai keliose vietose atakavo italų pozicijas, bet be pasekmės. Maži susirėmimai atsibuvo taipgi Trento srityje.

Paskelbta, kad austrai rengiasi prie užpuolimo kaip Trento srityje, taip ir palei Isonzo.

ANGLAI SUMUŠĖ TURKUS SUEZ'O SRITYJE.

Londonas. — Anglų kariumenė užėmė El Ariš, o taipgi tvirtas turkų pozicijas palei Maghdabah, 20 mylių į pietryč. nuo El Ariš ir 90 mylių į rytus nuo Suez kanalo. Išviso paimta nelaisvėn 1,350 turkų ir užgriebta 7 kanuolės ir 100,000 kulkų.

Taipgi pasekmingai anglai veikia Mesopotamijoje, o rusai Užkaukazyje ir Persijoje.

SUSIRĖMIMAI MESOPOTAMIJOJE IR UŽKAUKAZYJE.

Konstantinopolis. — Felahie fronte (Kut-el-Amaros srityje) atsinaujino artilerijos dvikova; taipgi atsibuvo du susirėmimu, bet be žymaus rezultato. Užkaukazyje ir Persijos pakraštyje rusai daugelyje vietų bandė užpulti turkų pozicijas, bet be pasekmės. Palei Hamadan rusai panešė didelius nuostolius.

Gan smarkus susikirtimas atsibuvo Suez kanalo srityje.

Iš Visur

VOKIEČIAI SPARČIAI DRUTINA SAVO POZICIJAS VAKAR. FRONTE; — PRAVESTA 12 APSIGYNIMO LINIJŲ; 20 APSIG. LINIJŲ PALEI BAPAUME

Bapaume, Franc. — Beveik per 5 mėn. milžiniškos sąjungiečių kariumenės, nepaisydamos ant nuostolių kareiviuose ir apsčiai sunaudojamos kar. medžiagos, stengėsi sulaužyti vokiečių eiles Somme srityje. Buvo skelbiama, kad tai generalis sąjungiečių užpuolimas ir kad vokiečiai greitu laiku busią atmesti iki Rheino. Tečiaus sąjungiečių pastangos bei svajonės liko bergždžiomis. Tiesa, sąjungiečiai Bapaume-Peronne srityje šiek-tiek pasistumėjo pirmyn, užimdami vieną-kitą vokiečių apsaugos liniją, bet tas jiems kainavo apie 600-800,000 kar.

Toje srityje veikianti vokiečių kariumenė, kurią komanduoja Bavarijos sosto įpėdinis Rupprechtas, parodė nepaprastą savo galybę ir išnašumą. — Sąjungiečiai tapo sumušti. Kad pridengti kiek tą nepasekmę, jie darė smarkius užpuolimus palei Verduną ir Yper srityse.

Pranešama, kad vokiečių vadas Somme srityje atidžiai rengiasi sutikti naują sąjungiečių užpuolimą. Toje srityje esą pravesta 12 apsigynimo linijų, o palei Bapaume — net 20 tokių linijų. Priegtam tos linijos yra nesulyginamai tvirtesnės, negu pirmiau pravestosios, nes jos padarytos laike paskutinių 5 sav., aprimus veikimui Somme srityje. Princas Ruprecht yra persitikrinęs, jog sąjungiečiai jokiu budu neįstengs persilaužti per tas linijas, ypač kad vokiečiai jaučiasi turį pakaktinai kanuolių ir amunicijos.

KALĖDINIS CARO ATSILIEPIMAS Į KAREIVIUS.

Petrogradas. — Paskelbtame kalėdiniame atsiliepime į kareivius caras pažymi, kad taika dabar negalima, kad rusai turi pasiekti tą, ką jie yra pasiryžę pasiekti ir kad vokiečių kariumenė vis eina silpnyn.

SĄJUNGIEČIŲ ATSAKYMAS VOKIETIJAI.

Londonas. — Nuo gr. 28 d. pranešama, kad Anglija ir Francuzija pilnai susitarė kaslink atsakymo Vokietijai delei pasiulytos taikos. Rusijos atsakymas irgi prisiųstas Paryžiun. Sąjungiečiai yra pasiryžę tvirtai laikytis savo pirmiau paskelbtų nuomonių. Nesitikima, kad tas privestų prie sušaukimo taikos konferencijos, nors prie jos rengiasi vokiečiai.

VOKIETIJA PRIELANKIAI ATSAKĖ ANT PREZ. WILSONO NOTOS.

Berlinas. — Gruodžio 26 d. — Vokietija ir jos talkininkės prielankiai atsakė ant prez. Wilsono notos taikos klausime; — atsakyme pasiulyta sušaukti kariaujančių valstijų taikos konferenciją.

ŠVEICARIJOS IR ŠVEDIJOS NOTOS KARIAUJANČIOMS VALSTIJOMS.

Stockholm. — Parėmimui prez. Wilsono notos taikos klausime pa

našias notas pasiuntė kariaujančioms valstijoms Šveicarija ir Švedija. Jas yra pasiryžusios sekti ir kitos neutralės valstijos, tarpe jų ir Piet. Amerikos respublikos. — Iš viso matyt, kad neutralės valstijos suloš didelę rolę paskubinime taikos.

GRĄŽINA BELGUS DARBININKUS.

Londonas. — Iš Madrido pranešama, kad Ispanijos karalius Alfonsas pertikrino Vokietijos valdžią kaslink sugrąžinimo tėvynėn deportuotų belgų. Belgų grąžinimas jau pradėtas, — busią sugrąžinta didesnė išvežtų belgų dalis.

GRAIKIJA ATLEIDŽIA ARMIJĄ.

Londonas. — Pranešta, kad Graikijos valdžia pradėjo demobilizuoti kariumenę. Demobilizacija einanti pasekmingai.

VILLA — ŠIAURINĖS MEKSIKOS VALDOVAS.

Torreon. — Pranešimas apie paėmimą Torreono padarė labai gilų ispūdį visoje Meksikoje bei Suv. Valst. Visi pamatė, kad turi gan tvirtą kariumenę. Iš tulų šaltinių sužinota, kad Villos kariumenėj priskaitoma apie 15-20,000 kar. gerai aprupintų ginklais bei amunicija. Gen. Carranzos kariumenei niekur dabar nesiseka. Mušyje arti Torreono kritęs Carranzos gener. Luis Herrera. Villa esąs pasiryžęs greitu laiku atakuoti Chihuahuą ir Juarez. Tokiu budu, greit visa šiaurinė Meksika pateks į Villos rankas.

KARIŠKŲ LAIVŲ MUŠIS OTRANTO SUSMAUGOJE.

Viena. — Austrijos admiralterija praneša, kad susirėmime tarpe Austrijos ir Italijos-Francuzijos kariškų laivų Otranto susmaugoje tapo paskandinti du ir sudeginti keturi kariški sąjungiečių laivai. Du austrų laivu tapo sugadintu.

TVARKOMAS NAUJAS LENKŲ BANKAS.

Varšava. — Gen.-gub. v. Besselęr patvirtinęo projektą kaslink sutvėrimo naujo valst. Lenkijos banko. Greitu laiku taps išleisti popieriniai pinigai lenkų markėmis, kurios bus lygios vokiečių markėms ir kurias užtikrins vokiečių valdžia.

PASKANDINTI 8 PREK. GARLAIVIAI.

Amsterdam. — Nuo gruodžio 27 d. pranešama, kad per dvi dieni tapo paskandinti 8 garlaiviai, tarpe jų vienas kitas neutralių valstijų.

SĄJUNGIEČIAI YRA PASIRYŽĘ ATSTATYTI GRAIKIJOS KARALIŲ.

Salonikai. — Buvęs premjeras bei dabartę provizoriškos valdžios vadas Venizelos savo kalboje griežtai pasmerkė kar. Konstantino politiką, išvadino jį parsidavėliu vokiečiams, pažymėdamas, kad jis negali užimti sosto.

Sąjungiečiai yra pasiryžę atstatyti nuo sosto karalių Konstantiną ir paskirti regentu Venizelą.

1,500 ŽYDŲ OFICIERIŲ VOKIEČIŲ ARMIJOJE.

Berlinas. — Paskelbta, kad vokiečių armijoje priskaitoma apie 1,500 žydų oficierių. Virš 80 žydų ofic. tapo apdovanota I kl. geležinis Kryžiais ir virš 8,500 žydų ofic. — II kl. geležinis Kryžiais.

VOKIEČIŲ SUBMARINO KOMANDIERIUS APDOVANOTAS ORDENU UŽ PASKANDINIMĄ 128 LAIVŲ.

Berlinas. — Subm. kapiton. leitenantui Valentiner kaizeris suteikė augščiausį pagarbos ženklą — „Pour le Merite" — už paskandinimą 128 priešų laivų su inkrova 282,000 tonų. Galima priduriti, kad tas pats komandierius Funchal prieplaukoje paskandino vieną franc. torpedinį laivą ir vieną anglų transp. garlaivį ir bombardavo patį miestą.

Iš Amerikos

WASHINGTONE DA NEPRARASTA VILTIS KASLINK SUŠAUKIMO TAIKOS KONFERENCIJOS. TAIKOS IŠLYGOS.

Washington. — Valdiškose sferose daug kalbama apie greitą taiką. Nors sąjungiečių valdžios stovi prieš vokiečių pasiulymus ir yra pasiryžusios tęsti karę tolyn, iki pilnos pergalės, tečiaus tikimasi, jog neutralių valstijų pastangos bei veikimas prives prie pageidaujamų rezultatų. Svarbu tas, kad vokiečiai, atsakydami ant prez. Wilsono notos, labai prielankiai atsiliepė kaslink pačios notos ir pažymėjo, kad centralės valstijos pageidauja, idant butų sušaukta kariaujančių valstijų konferencija, kurioje bus paduotos taikos išlygos ir prirengta taikai dirva.

Galop, tvirtai kalbama, kad vokiečiai yra pasiryžę paduoti visai lengvas taikos išlygas, — manoma, kad viskas turi pasilikti po senovės, t. y. kaip buvo prieš karę.

Gruodžio 28 d. tapo paskelbta, kad prezid. Wilsonui yra paduotos abelnos taikos išlygos, ant kurių Vokietija galėtų užverti taiką. Tos taikos išlygos esančios kiek modifikuotos nuo pirmiau čia paskelbtų vokiečių sferose. Vienok jokių oficiališkų pranešimų nėra.

Laikraščiai (taipgi ir vokiški) praneša, kad abelnos Vokietijos taikos išlygos busią sekančios:

1. Vokiečiai apleidžia Belgiją ir šiaur. Francuziją.

2. Lenkija turi buti pripažinta nepriguliminga valstija. (Taipgi buvo pranešta, kad Vokietija esanti pasiryžusi sugrąžinti Rusijai Lietuvą, Kurliandiją ir tt., — net ir Lenkiją).

3. Dalis Rumunijos (užimtas žemės plotas laike 2-ós Balk. karės) prijungiama prie Bulgarijos.

4. Dalis šiaur. Serbijos, palei Dunojų, prijungiama prie Austro-Vengrijos, taip kad Vengrija susidurtų su Bulgarija.

5. Dalis Albanijos turi buti atiduota Serbijai, kaipo atlyginimas už atkirstą plotą del Austro-Vengrijos. Kitos dalis Albanijos turi patekti Graikijai ir Italijai. Juodkalnija susilieja su Serbija.

Abelnai imant, Balkanuose turi buti pravesti rubežiai pasiremiant tautinių principų, idant tuomi padaryti galą neramumams Balkanuose.

6. Vokietijai turi buti sugrąžintos visos kolonijos kaipo atlyginimas už pasitraukimą iš Belgijos ir Francuzijos.

7. Taipgi turi buti išrištas Irlandijos ir Egypto klausimas.

Visos kitos taikos išlygos bus paduotos ir išrištos taikos konferencijoje.

MEKSIKONAI APŠAUDĖ AMERIKONUS.

El Paso, Tex. — Gruodž. 28 d. palei Rio Grande meksikonai paleido į Kentucky milicijonierius apie 500 šuvių. Amerikonai atsakė irgi šautuvų šuviais. Nuostolių nepanešta. Manoma, kad tame kaltas gen. Gonzales.

ATŠAUKIMAS MEKSIKOS AMBASADORIAUS.

Washington. — Gen. Carranza prisakė ambas. Eliseo Arredondo apleisti Suv. Valstijas. El. Arredondo turėjo išvažiuoti gr. 28 d., vienok užsiliko. Tame gen. Carranzos pasielgime permatomas tiesus valdžios įžeidimas. Kartu paskelbta, kad nutarimų protokolą, padarytą Atlantic City, gen. Carranza nepatvirtino. Meksikoje apsireiškia bruzdėjimas prieš amerikonus.

Buvo pranešta, kad Suv. Valst. valdžia esanti pasiryžusi atšaukti pripažinimą gen. Carranzos Meksikos perdėtiniu. — Suv. V. valdžia labai tuomi užrupinta, ypač kad Villa pradeda pergalėti gen. Carranzos kariumenę.

„VOLTAIRE" VOKIEČIŲ RANKOSE.

New York. — Pranešta, kad vokiečių submarinas paėmė garlaivį „Voltaire", ir perdirbo jį į pagelb. skraiduolį bei užpuoliką ant sąjungiečių prekybinių laivų. Kartu paskelbta, kad „Voltaire" greitu laiku pribusiąs į Suv. Valst. prieplauką ir atvešiąs paskandintų anglų laivų jureivius. „Voltaire" inkrova siekią 11,000 tonų. Anglų admiralterija aprašo, kad „užpuolikas" dang mažesnio tipo laivas. Galop pranešta, kad ant „Voltaire" randasi 5-6 paskandintų laivų jureiviai.

NAC. BANKŲ RESURSAI SIEKIA $15,520,000,000.

Washington. — Suv. Valst. nac. bankų resursai per du metu išsivystė triskart sparčiau, negu per panašų laiką pirmiau. Pakilimas resursų nuo įvedimo Feder. Rezervo sistemas siekia $4,028,000,000 arba 35 nuoš. Dabar nac bankų resursai siekia $15,520,000,000. Tuomi viršijama ant $1,000,000,000 suvienytus resursus Anglijos banko, Rusijos b., Vokietijos Reichsbank'o, Italijos b., Ispanijos b., Holandijos b., Danijos b., Šveicarijos nac. b. ir Imper. Japonijos banko.

PLANUOJAMA ARMIJA IŠ 3,000,000 KAR.

Washington. — Suv. Valst. gen. štabe plačiai kalbama apie sutvarkymą naujos armijos sulyg Argentinos pavyzdžio. 500,000 kar. turi buti lavinami, o 2,500,000 išlavintų kareivių pasirengusių stoti karėn.

WILSONO DIDŽIUMA SIEKIA 568,822 BAL.

Washington. — Oficiališkai paskelbta, kad už prez. Wilsoną paduota 9,116,296 balsai, o už Hughes — 8,547,476 bal.; taigi prez. Wilson išrinktas ant antro termino didžiuma 568,822 b. 1912 m. už Wilsoną paduota 6,297,099 b., už Taftą — 3,846,399 bal. ir už Roosevelta — 4,124,959 b.

BILIUS APIE KARIŠKĄ LAVINIMĄ.

Washington. — Daug kalbų sukėlė paskelbtas bilius kaslink kariško išlavinimo jaunuom. (vyrų) pradedant nuo 17 m. amžiaus. Gen. Harding iš Ohio nurodė, kad tokių jaunų vyrų randasi apie milijoną, bet pusė jųjų bus paliuosuota. Taigi militaristai mano pastatyti armiją iš 500,000 kar.

DARBININKŲ REIKALAI

GELŽKELIŲ METINIS PELNAS SIEKIA BILIJONĄ DOLARIŲ.

Oficiališkai tapo paskelbta, kad laike 1916 metų Suv. Valstijų gelžkelių gryna inplauka siekia apie $1,098,000,000. Tai milžiniška suma, kuri visu trečdaliu perviršija gryną inplauką už 1913 m. Reiškia, gelžkelių kompanijos užgriebia milžiniškas pinigų sumas, o tų gelžkelių darbininkai streikuoja už savo buvio pagerinimą — už paaugštinimą mokesties bei už sutrumpinimą darbo valandų.

Gelžkelių darbininkai bei brolijos pagrumojo kompanijoms generaliu streiku — pagrumojo, jog taps sustabdytas visas judėjimas krašte, jei nebus išpildytas jų svarbiausias reikalavimas, t. y. 8 val. darbo diena. Susirupino Washingtono valdžia. Prasidėjo tarybos. Galop prez. Wilson, lygir norėdamas „pasigerinti" darbininkams [illegible] „pasistengė" perleisti per Kongresą 8 val. Adamson bilių. — Gelžkelių darbininkai pasirodė galingais.

Bet ar ištiesų jie [illegible] kovą (nors tik grumodam) prieš kompanijas? Rodos, ka[illegible] Juk kompanijos nenori pri[illegible] darbininkams 8 val. dar[illegible] dienos. Delei to eina teismas. [illegible] čiųjų teismas lygir pr[illegible] no 8 val. darbo dieną, bet atmetė darbininkų reikalavimą mokėti paaugštintą mokestį už viršlaikio darbą. Taigi, gelžk. darbdaviai galės priversti darbininkus dirbti virš 8 val. ir už tas darbo valandas mokės paprastas kainas. Išeina, kad gelžk. darbininkai nieko tokio neišlošė.

Priegtam, nebuvo juk svarstoma apie aprubežiavimą gelžk. kompanijų kaslink nustatymo mokesčių už pasažierinius bilietus ir už pervežimą daiktų. Juk kompanijos, nors kiek laimėjus darbininkams, gali pakelti kainas už bilietus bei už pervežimą darbininkams reikalingų pragyvenimo daiktų (delei ko tie daiktai dar daugiau pabrangtų). Brangumas pasažierinių bilietų dikčiai atsiliepia ant darbininkų — darbininkams sunku delei to persikelti iš vienos vietos į kitą, ir jie priversti pasitenkinti blogesnėmis darbo išlygomis. Paskiau, brangios kainos už daiktų pervežimą labai atsiliepia ant pabrangimo darbininkų pragyvenimo.

Tokiu budu, jei gelžk. darbininkai ištiesų jaučiasi ir yra galingais, tai jie privalo nors šiektiek „suvaldyti" kompanijų savvališkumą nustatyti kainas už pasaž. bilietus ir už pervežimą daiktus. Priešingame karte, — tie „fiktiviški" darbininkų laimėjimai neturės pageidaujamos reikšmės. — 1916 m. abelnos gelžk. kompanijų inplaukos siekia virš $3,600,000,000, su apie $1,100,000,000 gryno pelno (prie 230,500 mylių gelžkelių), o juk 1917 m. tos inplaukos gali buti dar didesnės...

FRANCUZIJOS SOCIALISTŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Paryžius. — Gruodžio 26 d. tapo atidarytas francuzų socialistų partijos susivažiavimas. Pasveikinimo kalbas pasakė Anglijos ministeris bei darbo partijos narys A. Henderson ir vadas Belgijos socialistų bei min. kabineto narys E. Vandervelde. Vienas ir antras kvietė sąjungiečių proletariatą tęsti karę „iki galo," iki pilnos pergalės.

Nuo gruodžio 27 d. iš Londono pranešta, kad Francuzijos darbininkai esą tvirtai pasiryžę tęsti karę tolyn.

VOKIETIJOS DARBININKAI UŽ TAIKĄ IR UŽ KARĖS TĘSIMĄ.

Berlinas. — Sulyg darbininkiškų laikraščių pranešimų ir išnešto pranešimas juos nustebino. Tik ausis pastatė, akis išvertė, žiuri viens į kitą ir nežino ką čia daryti.

— Misiuke, matyt, kad turėsime apleisti svetainę, bet užkandžiai-dešros, gėrymai... viskas velniop nueis! — aimanavo trumpasis Juozas, priėjęs prie storos smuklininkės.

— Aš ir „šolderį" išsivirusi atsinešjau, maniau „užšime" per ištisą naktį, bet dabar... kad jie kaklą nusisuktų — rustavo Jonienė sukydamasi po svetainę.

— Matote, draugai, kokis supuvęs surėdymas — šaukė Simas, — kad jau butų šiokis vakaras, tai nieko, bet dabar vakaras prieš „čikin dei," juk galima paužti, bet dabar vos tik 10 valanda ir jau išvaiko balių!

— Draugai, aš manau, kad čia tautiečių ar klerikalų darbas! — garsiai sušuko vienas iš „sunų ir dukterų" vadovų. — Tai tautiečiai įskundė, kad musų draugas neturi „laisnį"!... — Tautiečiai „pavydi", kad susipratusių žmonių „pirmeiviška" draugija surengė balių. — Na, o parapijonai „trokšta", kad mes parapijinėje svetainėje gengtume balius, o jojo nei „baro" nei nieko „gero" nėra. — Ne, draugai, musų „pirmeiviška, progresiviška, socialistiška draugija negali „bičiuliuotis" su parapijonais, mes ne davatkos!...

— Vyručiai, kam-gi jųs koliojat tautiečius ar klerikalus, — niekas jųs neskundė, — jųs patįs tame kalti! — rimtai prabilo vyras akinius pasitaisęs. — Jųs turite žinoti, kad musų mieste valdžia pradėjo uoliai daboti visokias prie smuklių lindynes, kur šokama šokiai su gėrymais! — tai viena, o antra, jeigu jųs dristate save tituluotis pirmeiviais, tyg „pirmeiviška" „šakė", tai kodel nesurengiate nieko geresnio, malonesnio... Kodel neinate, kad ir su savo baliais, į švaresnę vietą be svaiginančių gėrimų!?

— Gerai sakė draugas Maršelga, kad parapijonai nori, kad mes „susimufintume" į jų salę, kurioje tik davatkoms ir „temperinc'ams" vieta... — kalbėjo Jučakis.

— Na, kad musų „sunus su dukterimis" surengia ar tai „piknyką", ar balių, tai bent-gi žmogus žinai, kad baliuje buvai! — džiaugėsi Raudonnosis.

— Kaipgi, po paibelių, galima dristi vadinties Lietuvos sunų ir dukterų draugija, kuometa Lietuvos, arba motinos, reikalus boikotuojate?! — kalbėjo jaunas vyrukas, tarpe Lietuvos „dukterų" stovėdamas. — Juk ši draugija — tęsė vyrukas — gerb. Šimkaus prakalbas boikotavo (faktas), Lietuvių Dieną jos vadovai, visaip niekino, ką čia kalbėti. — Tai tau ir sunus, kad motinos neapkenčia!

— Jonai, kas-gi tau pasidarė, kad tu taip šneki? — turbut skaitai „V. L." — šaukė Bernardienė.

— Aš-gi sakiau, kad umai apleiskite šią vietą! — dar kartą sušuko policijantas.

Muzikantai susigriebę savo instrumentus, leidosi pro duris.

Moterėlės ką-tai bambėdamos, krovėsi į grepšius dešros ir „šolderius..." Raudonosiai greitai smuko į smuklę...

Lietuvos „sunus ir dukterįs", nosis nukabinę, kaktas suraukę, keikdami „blogą" pasaulio surėdymą, apleido „svetainę". Policijantas, lyg kavalierius mylimąją, po ranka paėmęs „draugutį" Bernardą, „svetainės" savininką, nusivedė del „išpažinties!..."

Tai taip nelemtai užsibaigė musų „sunų ir dukterų", taip mylimas „pirmeiviškas" balius.

P. Girininkas.

FELJETONAS

„Pirmeiviškas" Balius

Trečiadienio vakaras. Rudens vėjas, lyg pašėlęs, beldžiasi aplinkui langus ir švilpia pro namų kampus, lyg pačios netekęs. Dievas matomai užpykęs ant Lietuvos „sunų ir dukterų" už surengimą „pirmeiviško" baliaus, atkimšo dangaus skylutes ir paleido lytų ant musų miesto; o tas tai jau perdaug, ypatingai tokiam vakare — prieš „Padėkavonės Dieną," kuomet seni ir jauni, ypatingai panelės, dabinasi, pudruojasi..., rengiasi tai į teatrą, tai į balių, o čia vėjas su lytum tik užia — tik švilpia.

Perstojo lyti. Jau ir mėnulis pro juodą debesį iškišo galvą, parodė savo išblyškusį veidą, ir ironiškai šypsosi...

Aš gi, vakarienės prisivalgęs, pypkį užsirukęs, pradėjau mąstyti kur eiti: — į teatrą, į judomus paveikslus, ar tai į Lietuvos „sunų ir dukterų" balių? — Nusprendžiau, del įvairumo, eiti į balių, nes, tarjau sau, kad ir vėliaus pareisiu, tai nieko — rytoj šventa — išsimiegosiu. — O antrą, jau senai mačiausi su savo draugu Feljetonu; su kuriuomi miniau pasimatyti, nes jis visuomet tarp lietuvių dalyvauja...

Pasikviečiau panelę Egniešką, kuri pusėtinai išsipauderiavusi, sulyg kelių balta drese užsivilkusi — to tik ir laukė; šiuom kart užsirukiau ilgą cigarą, tariau namiškiams „gud bai" ir išėjova į balių.

Prasidėjo balius. Jau ir šokėjai du-tris kartus pašoko „tustep," pradėjo linksminties... — Tik, o nelaimė. — Blogas pasaulio surėdymas, netikusi valdžia neduoda „pirmeiviams" „ramiai" pasibovyti!...

Dar vos tik pirmą šokį mano Egniešką su Jurgiu Dynu išėjo šokti, kaip staigu pasigirdo kokis tai kočėlo į sieną tauškinimas ir kokis tai nepaprastas, ne lietuviškas balsas:

— Vyrai ir moterįs! — smarkiai sušuko inėjęs svetainėn ir lazda sudavęs į sieną policijantas — Šioje vietoje yra užginti šokiai ir svaiginantįs gėrimai, svetainės savininkas neturi iš valdžios leidimo ir yra už tai prasižęges prieš girtuoklystės skleidimą... — Reikalauju kuogreičiausiai išsiskirstyti!

Ak, tu broleli mano, kad tu žinotum, kad tuomet butų perkunas trenkęs į tą svetainę, tai musų šokėjai nebutų taip nusiminę ir nuliudę, kaip kad tas policijantas pastatė, akis išvertė, žiuri viens į kitą ir nežino ką čia daryti.

— Misiuke, matyt, kad turėsime apleisti svetainę, bet užkandžiai-dešros, gėrymai... viskas velniop nueis! — aimanavo trumpasis Juozas, priėjęs prie storos smuklininkės.

— Aš ir „šolderį" išsivirusi atsinešjau, maniau „užšime" per ištisą naktį, bet dabar... kad jie kaklą nusisuktų — rustavo Jonienė sukydamasi po svetainę.

— Matote, draugai, kokis supuvęs surėdymas — šaukė Simas, — kad jau butų šiokis vakaras, tai nieko, bet dabar vakaras prieš „čikin dei," juk galima paužti, bet dabar vos tik 10 valanda ir jau išvaiko balių!

— Draugai, aš manau, kad čia tautiečių ar klerikalų darbas! — garsiai sušuko vienas iš „sunų ir dukterų" vadovų. — Tai tautiečiai įskundė, kad musų draugas neturi „laisnį"!... — Tautiečiai „pavydi", kad susipratusių žmonių „pirmeiviška" draugija surengė balių. — Na, o parapijonai „trokšta", kad mes parapijinėje svetainėje gengtume balius, o jojo nei „baro" nei nieko „gero" nėra. — Ne, draugai, musų „pirmeiviška, progresiviška, socialistiška draugija negali „bičiuliuotis" su parapijonais, mes ne davatkos!...

— Vyručiai, kam-gi jųs koliojat tautiečius ar klerikalus, — niekas jųs neskundė, — jųs patįs tame kalti! — rimtai prabilo vyras akinius pasitaisęs. — Jųs turite žinoti, kad musų mieste valdžia pradėjo uoliai daboti visokias prie smuklių lindynes, kur šokama šokiai su gėrymais! — tai viena, o antra, jeigu jųs dristate save tituluotis pirmeiviais, tyg „pirmeiviška" „šakė", tai kodel nesurengiate nieko geresnio, malonesnio... Kodel neinate, kad ir su savo baliais, į švaresnę vietą be svaiginančių gėrimų!?

— Gerai sakė draugas Maršelga, kad parapijonai nori, kad mes „susimufintume" į jų salę, kurioje tik davatkoms ir „temperinc'ams" vieta... — kalbėjo Jučakis.

— Na, kad musų „sunus su dukterimis" surengia ar tai „piknyką", ar balių, tai bent-gi žmogus žinai, kad baliuje buvai! — džiaugėsi Raudonnosis.

— Kaipgi, po paibelių, galima dristi vadinties Lietuvos sunų ir dukterų draugija, kuometa Lietuvos, arba motinos, reikalus boikotuojate?! — kalbėjo jaunas vyrukas, tarpe Lietuvos „dukterų" stovėdamas. — Juk ši draugija — tęsė vyrukas — gerb. Šimkaus prakalbas boikotavo (faktas), Lietuvių Dieną jos vadovai, visaip niekino, ką čia kalbėti. — Tai tau ir sunus, kad motinos neapkenčia!

— Jonai, kas-gi tau pasidarė, kad tu taip šneki? — turbut skaitai „V. L." — šaukė Bernardienė.

— Aš-gi sakiau, kad umai apleiskite šią vietą! — dar kartą sušuko policijantas.

Muzikantai susigriebę savo instrumentus, leidosi pro duris.

Moterėlės ką-tai bambėdamos, krovėsi į grepšius dešros ir „šolderius..." Raudonosiai greitai smuko į smuklę...

Lietuvos „sunus ir dukterįs", nosis nukabinę, kaktas suraukę, keikdami „blogą" pasaulio surėdymą, apleido „svetainę". Policijantas, lyg kavalierius mylimąją, po ranka paėmęs „draugutį" Bernardą, „svetainės" savininką, nusivedė del „išpažinties!..."

Tai taip nelemtai užsibaigė musų „sunų ir dukterų", taip mylimas „pirmeiviškas" balius.

P. Girininkas.

šamų rezoliucijų darbininkų susirinkimuose — Vokietijos darbininkai (kartu ir socialistai) tvirtai stovi už taiką, bet reikale yra pasiryžę kariauti iki pilnos pergalės.

NEAIŠKUS GELŽK. DARBININKŲ PADĖJIMAS.

New York. — Nors trečiųjų teismas pripažino gelžk. darbininkams 8 val. darbo dieną, bet paliko paprastą apmokėjimą už virš laikio darbą, — delei ko darbininkai nieko neišlošia. Kalbama, jog generalis streikas neišvengiamas.

D. NEW YORKO RUBSIUVIŲ STREIKAS.

New York. — Rubsiuvių streikas tęsiasi pilnoj tvarkoj; streikieriai su viltimi ant išlaimėjimo laikosi tvirtai ir visur elgiasi taktiškai. Gruodžio 26 d. streikieriai surengė milžinišką demonstraciją. Darbdaviai paeiliui užveria sutartis su unija, išpildydami streikierių reikalavimus. Spėjama, kad streikas pasibaigs šiose dienose.

DARBININKAMS KELIAMOS ALGOS.

Philadelphia. — Paskutiniu laiku įvairios rušies išdirbystėse visame krašte pradedama kelti darbininkams algas. Tas pastebiama šiame mieste, New Yorke, Pittsburghe, St. Louis, Chicagoje ir kitur.

KUR SKURDAS, TEN LIGOS

Wilwaukee, Wis. — Sanitariška valdžia paskelbė, kad tarpe turtingų suserga 7.7 ant 1,000 žm., o tarpe neturtėlių — 22.7 ant 1,000 žm. Serga įvairiomis ligomis.

Iš Lietuvos

Mokesnis už pasilinksminimus. — Vilniuje vokiečių valdžia įvedė mokesnį už pasilinksminimus. Už visokias miesto nuovadoje dabar reikia mokėti mokesnis, vadinamasias leidimo arba įžengiamųjų ženklelių mokesnis. Už leidimą reikia mokėti nuo 30 ligi 100 markių.

„Kownoer Zeitung'' praneša, kad Vyr. Vad. ryt. užgynė pjauti veršinkus meitelius ir vyresnius, paršus, kurie sveria daugiau nei 75 kilogramus, avis, kurioms dar nesuėjo 6 metai. „L. B.''

Santikiai su klerikalais ir tautininkais. — „Paviršutiniai imant, santikiai su klerikalais ir tautininkais nustojo savo aštrumo — neva nėra kovos, bet delto pirmučiausia, kad neturime spaudos ir neturime viešo gyvenimo. Tuo tarpu pamatiniai skirtai darbo turinyje ir taktikoje visur aiškus. Visų sutinkama siekti demokratinės nepriklausomos Lietuvos, tečiaus, jei atsitikimai sudarytų tokį padėjimą, kad demokratinės nebutų, dešinysis sparnas tiktų lengva širdimi ant to, bet tik but nepriklausoma. Jau ir dabar, kuomet dešiniųjų centras dedasi demokratais, musų demokratinė agitacija jau ne vienoj vietoj sutinka tarpe kunigų priešus, kurie demokratizme suranda tradicijonalę „bedievybę,'' ar bent traukiasi nuo to darbo. Mokinimo dalykuose jų verčiama aiškiai ton pusėn, kad mokinimas butų jų rankose išimtinai ir sutvarkytas konfesijonalėje (katalikų bažnyčios) dvasioje. Labdarybė daroma kame tik galima jų vardu, kad sustiprinus tarp ko kito jųjų poziciją kaime ir miestuose. Dalyvaudami ekonominio gyvenimo tvarkyme, pirmutinėn vieton stato ekonominį organizavimą tų gaivalų, kurie visados ėjo jų vedami.

Ir todel visame kame turime užimti savarankią, mums tinkamą, poziciją. Ir tai daroma kiek politikos darbe, tiek kulturiniame. Tečiaus šiuo laiku yra daugiau kontakto ir daugiau derinimo, pirmučiausia akcijoj „na žewnątrž.'' Varydami savo darbą pačioj Lietuvoj be jokių kompromisų ir nutylėjimų, dėdami tam darbui didžiausią svarbą, mes pripažįstame reikalinga kelti laisvos demokratinės Lietuvos obalsius svetur, Vakarų Europoj, kad sunaudojus politiniam veikimui namie visas galimybės ji atsiekti ir Europos demokratijoj. Šiuo atvėju derinamas darbas „ot slučaja k slučaju'' ir su kitomis grupėmis, kurios nesirodo musų politikiniu obalsiu priešininkai.

Pačioje gi Lietuvoje einame visą laiką savo keliu, tik kulturos darbe susišiekdami su demokratais (teisybė, ir politikinėj akcijoj taippat, tečiaus pats darbas atskirai vedamas) ir kartu su jais organizuodami mokyklas, skaityklas, kooperatyvus ir tt.''

(„Nauj. Lietuva.'')

MUSŲ PABĖGELIAI

Latvių Centralinio Komiteto — visuotinas susirinkimas įvyko Petrapilyje 21-22 sp. Susirinkimą atidengė pirmininkas V. Olavas su prakalba, pateisinančia Komiteto veikimą. Latvių pabėgėlių suskaitytą 750,000. Jie sušelpta maistu ir butais įvairiuose miestuose ir tt.

Iš visų čia paminėtų pabėgėlių pusė jų tešelpiama valdžios pinigais. Gi sulyg įstatų tiktai ketvirtdalis teturi teisę gauti valdžios pašalpą. Šitas ketvirtdalis — tai ligoniai, vaikai, mergaitės ir motinos, vaikais apsikrovusios.

Susirinkimas nutarė šalę Centralinio steigti naują koopuotą Komitetą, kuris palaikytų ryšius su Tatjanos Komitetu.

Po ilgų ginčių kaslink sąmatos, nutarta, galiaus, padaryti tvarką visuose organizacijos skyriuose, kurie klauso Centralinio valdybos ir duoti pašalpą skyriams, nors jų inteiktoji sąmata dar nebutų užtvirtinta.

Daugelyj sumanymuose minėta apie aukų rinkimą ir apie tyčia mokesčiais apsidėjimą pabėgėlių labui. Po ilgų ginčų visgi priimta aukų rinkimui sumanymas. Centralinio valdybai pavesta šitas aukų rinkimo sumanymas sutvarkyti ir vykinti gyveniman. Apsiavimus, delei nesvietiško odos brangumo, nutarta siudyti iš kitokios medžiagos (audeklo, koko ir tt.).

Pabėgėlių reikalai. — 24 sp. vidaus reikalų ministeris Protopopovas kreipėsi į vyriausią vietinio ukio reikalais viršininką N. Anciferovą, prašydamas jo prisiminti ant savęs pabėgėlių vyriausios valdybos pirmininko pareigas. — Draug su tuomi p. Protopopovas nurodė, kad pabėgėlių šelpimo reikalai turi buti atimti iš visuomenės organizacijų ir pavesti vienai vidaus reikalų ministerijai.

Ribinskas. — Lietuvių komiteto Valdyba, teisindamasi del jai darom „R. Garse'', „Liet. Balse'', „Vade'' priekaištų apie menką rupinimąsi lietuvių kalbos mokslu lietuvių vaikų tarpe, meta kaltę ant p-lės Kapsės, kad jinai „neturėjus laiko'' išmokinti vaikus gražiai lietuviškai šnekėt per 5 savaites, taipgi kaltina kun. Burdų (ne Buiv.), kad „iš 150 vaikų nei vieno neprirengė prie pirmosios šv. Komunijos'' ir kad savo ilga paskaita sutrukdęs vaikus nuo eilių sakymo. Tečiaus tie kaltinimai yra neteisingi, nes kad vaikai negalėjo nei lošti, nei deklamuoti, tai visai ne kun. Burd. kaltas, bet pati valdyba turi numanyti — kas. Suvis neteisingas yra priekaištas kun. Burdui buk jisai „pamiršęs vaikų tikybą'' (?!) Gal buti, kad aiškinimą vaikams katekizmo — lietuviškai gerb. Valdyba neskaito tikybos mokslu? O juk kun. Burd. dalino vaikams knygutes, mokino juos kaip pridera elgties lietuviams kat. (tik tegul valdyba nesumaišo, kad katalikas tai dar nebutinai — lenkas, apie ką kun. B. tekdavo tankiai ginčytis.)

Mokydamas 2-se prieglaudose 80-90 vaikų kun. B., didesniuosius prirengė prie pirmos Komunijos dar prieš Velykas, o vasarą, atsidarius 3-čiai prieglaudai ir turėdamas apie 150 vaikų, turėdavo savaitėje 7 pamokas (3 prieglaudos ir mokykla) baigė rengti ir dienoje šv. Petro turėjo buti iškilminga pirmoji Komunija, apie ką jau buvo susitarę ir su užveizėtojom prieglaudų. Bet delei žinomų valdybai pastangų k. B. neužbaigęs pamokų turėjo išvažiuoti, o jo vieton vakacijoms atvažaivo kitas kunigas, kuris valdybai ir patiko tuom, kad nestatė šalip tikėjimo lietuvystės, kaip es ti statoma šalip Dievo — artimo meilė.

Patartina valdybai pirma perskaityti tokius kaip ir tame pat „R. G.'' p. St. Ličkuno straipsnius ir išsiaiškinus sau ko lietuviai trokšta ir ką nori atsiekti, imtis intikinėti, kad „be lenkiškos kalbos negalima apsieiti.''

J. Kapsas.

(„Ryg. Garsas.'')

GARSUS RUSIJOS VIENUOLIS ILLIODORAS ATIDENGIA PASLAPTIS

Laiks nuo laiko pasaulio spauda sujunda rašyti apie tulą Rusijos vienuolį — Illiodorą, — kuris, turėjęs artimus ryšius su Rusijos caro šeimyna, žino daug paslaptingų bei indomių dalykų apie įvairius dalykus, turinčius net tarptautinę reikšmę. Nestebėtina, todel, kad Illiodoro vardas patenka į laikraščių skiltis. Daug apie jį buvo rašoma, kuomet iškilo „nesusipratimas'' tarpe jo ir tarpe kito arti carienės stovinčio dvasiškio — Grig. Rasputino, (pradžioje karės) — kuomet jis buvo priverstas apleisti Rusiją ir apsigyventi Norvegijos sostainėje Christianijoje, kuomet jis pribuvo į New Yorką ir kuomet buvo „uždrausta'' jo raštus „paslaptis'' talpinti New Yorko žurnale „Metropolitan Magazine''.

Galop, šiose dienosė vėl randame laikraščiuose pranešimą apie vienuolį Illiodorą. Bet šį kartą jis viešai ir atvirai prakalba į pasaulinę visuomenę ir atidengia daug indomių dalykų. — Žemiau paduodame tą, kas pranešta apie Illiodorą „The New York Times'' (gruodžio 27 d.). —

„Sergius Michailov Trufanov, — geriau žinomas kaipo „Illiodoras, beprotis vienuolis iš Rusijos,'' kuris iki karės pradžios buvo kapelionu imperatoriškame dvare Petrograde ir skaitėsi intimišku draugu Grigo Rasputino, paprasto šventiko iš Siberijos ir dvasiškio-nuodėmklausio caro dvare, — suteikė pirmą viešą pranešimą gruodžio 26 d. Jis nurodė, kad Rasputinas skaitosi dabar Rusijoje tvirčiausiu „atskiros taikos'' šalininku ir kad savo pastangose atitraukti Rusiją nuo sąjungiečių jis turi pagalbą iš pusės carienės ir kitų intekmingų asmenų Petrograde. Apart to, Illiodor'as pastebėjo, kad nėra pamato abejoti, kad permainoje Rasputino, fronto šiek-tiek „veikė'' vokiečių pinigai. Sulyg Illiodoro nuomonės — Rasputinas turi gerą progą laimėti kovą kaslink pirmenybės tarpe vokiečių ir sąjungiečių šalininkų; — ta kova atsibūva dabar Rusijos sostainėje.

— „Beprotis vienuolis'' — tai malonios išžiuros ir vidutinio ugio rusas, kuris nuolat šypsosi. Jis sutiko laikraščių reporterius Carnegie salėje, Lazario Samoilovo studijoje. Su juom buvo grupė rusų, tarpe jų grafas Leonas Tolstojus, — sunus rusų rašytojo ir filosofo, — Ivan Okuncov, — „Russk. Sl.'' red., — ir Ivan Narodny, kuris buvo vertėju Illiodoro pranešimo. Grafas Tolstojus pastebėjo, kad jis dalyvauja kaipo „tėmytojas,'' vienok kuomet jo užklausė, ar teisingas Illiodoro pranešimas, jis atsakė, jog „didžiumoje'' teisingas.

Illiodoras inėjo į studiją tuoj po 7 val. Jis kalbėjo nusišliejęs prieš Samoilovo piano.

„Pirmiausia, gerbiamieji, — pratarė jis, — turbut man reikia paminėti tą faktą, jog kuomet žmonės nori užmušti šunį, bet reikalinga pasiteisinti tame pasielgime, jie paskelbia, kad šuva pakvaišo, t. y. pasiuto. Taigi, Rusijoje pageidauja užmušti mane arba atsikratyti nuo manęs kokiu nors kitu budu, ir todel tapo pranešta žmonėms, kad aš beprotis — galbut pakvaišėlis tinkamesnis žodis.

„Tai mano pirmas viešas pranešimas, nors aš jau Amerikoje nuo birželio 18 d. šių (1916) metų. Aš esu kazokas nuo Dono ir baigęs mokslą dvasiškoje Petrogrado akademijoje 1905 m. Laike septynių metų aš buvau Rusijos imperatoriškos šeimynos kapelionų palociuje, ir kaipo toksai gan ilgą laiką buvau caro bei carienės dvasiškiu-nuodėmklausiu.

„Pirmiausia caras palinko mano pusėn delei tos priežasties, kad aš stovėjau prieš revoliucijonierius ir žydus — prieš paskutiniuosius, kiekviename karte, delei tikybinių, o ne politiškų dalykų. Kada aš pirmą kartą susitikau su caru, jis nurodė man, kad aš neapkęsčiau nihilistų ir žydų. Tuomet tai aš pirmu kartu sutikau Rasputiną, tą tamsų Siberijos kaimietį, kuris naudojasi didesne intekme, negu koks kitas žmogus Rusijoje.

„Prieš karę, — t. y. keli metai prieš jos prasidėjimą, — imperatoriškoji šeimyna žiurėjo į Rasputiną ir gerbė jį kaipo pranašą. Šiandjen jame mato savo rušies dievą. Laike kelių metų Rasputinas ir aš buvome draugais. Tuomet aš pradėjau geriau pažinti Rasputiną, butent tokį, kokiu jis ištiesų yra, — kaipo žmogų be pastovaus budo ir prigaviką.

„Galop aš pradėjau prieš jį kovą, kuri pasibaigė mano pralaimėjimu, ir kad apsaugoti save, aš buvau priverstas ištrukti į Norvegiją. Beveik metus aš prabuvau Christianijoje. Buvant tame mieste, į mane atsikreipė Rusijos generolai Petrov ir Čečerigin. Jie pribuvo pas mane kaipo pasiuntiniai nuo carienės ir pasiulė man 100,000 rublių, jeigu tik aš sutikčiau sugrįžti su jais į Suomiją (Finliandiją) ir sunaikinti rankraščius, kuriuose aprašoma apie Rusijos caro palociaus gyvenimą ir Grigo Rasputino veikimą. Jus galite persistatyti, kas butų atsitikęs, jeigu aš, delei savo kvailumo, bučiau sugrįžęs Suomijon. Vieton to — aš išplaukiau į New Yorką.

„Dabar aš noriu šį-tą papasakoti apie Rasputiną. Tai yra žmogus, kuris įvardžjo pasiulė mirusį grafą Sergijų Vitte kaipo vieną iš Rusijos taikos komisijonierių Portsmouth (N. H.) konferencijoje; bet jis yra taipgi tas žmogus, kuris, laike tų tarybų, mėgino suardyti taikos tarybas ir pastumėti Rusiją tolimesnėn kovon.

„Austrijos didkunigaikštis, kurio užmušimas skaitosi priežastimi dabartinės karės, tapo užmuštas birželio 27 d. 1914 m. Tą dieną caras buvo Krime, — kartu su juom buvo taipgi Rasputinas. Sekančią dieną Rasputinas pradėjo laiminti kareivius, — kas Rusijoje reiškia rengimąsi prie karės. Prieš apleidimą Krimo Rasputinas pranešė armijos oficieriams, kad kuomet jie vėl susitiks, tai Rusija kariaus jau su Vokietija.

„Pereitų (1915) metų spalių mėnesyje Goremykinas buvo Rusijos premjeru. Rasputinas pasiryžo, kad jis turi prasišalinti, ir su jo pagalba premjero vietą užėmė buvęs tuomet vidaus dalykų ministeris Chvostovas. Vienok Rasputinas nuvertė paskiau ir Chvostovą. Jis panorėjo, idant premjeru butų tas, kuris stovėtų už greitą ir atskirą taiką tarpe Rusijos ir Vokietijos; taip jis ir pasiulė Vokietijos šalininką. Tai buvo Sturmer'is, kuris kunu ir siela stovėjo už atskirą taiką.

„Keletas savaičių tam atgal tapo paskelbtas Sturmerio puolimas ir paskyrimas premjeru Trepovo. Buvo pranešta laikraščiuose, kad Trepovo paskyrimas — tai Dumos laimėjimas. Vienok ne tame dalykas. Tai buvo Anglijos pergalė, kuri reikalavo Sturmerio prašalinimo.

„Prietikiai kaslink Rasputino ir intekmė, kurią padarė Sturmeris kaipo galva Rusijos ministerių tarybos, buvo aprašyta tuose straipsniuose, kuriuos aš buvau pagaminęs delei „Metropolitan Magazine''.

„Prieš sulaikymą mano straipsnių mane pašaukė vienas anglų valdžios agentas, ir jam aš pranešiau tulus faktus kaslink Rasputino. Aš galiu pridurti, kad aš turiu tvirtą pamatą manyti, kad laike keturių savaičių mano rankraščiai buvo Anglijos ambasados „globoje.'' Tuose straipsniuose buvo aprašyta viskas apie Rasputiną, apie jo intekmę caro palociuje ir apie jo pastangas kaslink užvėrimo atskiros taikos. Ar turėjo tie faktai kokią intekmę ant prašalinimo Sturmerio iš premjero vietos ir paskyrimo Trepovo, sulyg Anglijos reikalavimo, — tai jau kitas klausimas. Bet jus galite padaryti savo išvedimus.''

PASLAPTIS APIE RASPUTINĄ IR CARO RUMĄ PATENKA ŽYDŲ SPAUDON.

Serg. Mich. Trufanovo (Illiodoro) apsakymas, kuris tapo sulaikytas nuo patalpinimo „Metropolitan Magazine'', bus dalimis skaudinamas New Yorko žydų dienraštyje „Warheit''.

Išleidus „Metropolitan'' už lapkritį mėnesį, paaiškėjo, kad tas aprašymas tapo „prievarta'' sulaikytas paskutiniame momente, ką patvirtina net tas faktas, jog ant išviršinio žurnalo apdarų puslapio radosi plati juoda driužė, kurios vietoje, kaip pasisekė pafirti, buvo užrašas: „Rasputinas, slaptingas Rusijos velnias.'' Ant viršelio buvo nupiešta juoda figura, kuri stovėjo gret merginos. Puslapio apačioje buvo paskelbta, kad leidinyje telpa svarbiausias metų aprašymas. Po „sulaikymo'' šito aprašymo Illiodoras pasistengė per Augščiausį Teismą atgauti rankraščius. Galop rankraščiai jam tapo sugrąžinti, bet ir jis turėjo sugrąžinti žurnalui $2,000, kuriuos buvo iškalno paėmęs už straipsnius.

Savo parodyme Illiodor'as pranešė, kad gener. Rusijos konsulis New Yorke ir kiti asmenis kreipėsi į jį, prašydami neskelbti tų straipsnių viešai, pasiulydami jam $25,000 ir pilną išteisinimą, taip kad jis butų galėjęs grįžti Rusijon, jeigu jis tik butų sutikęs sulaikyti tuos straipsnius.

I. Gonikman, „Warheit'' redaktorius, patvirtino (gr. 26 d.) pranešimą, kad jo dienraštis paskelbs tuos straipsnius. „Mes jau beveik galutinai susitarėme, — pasakė p. Gonikman. Straipsniai bus atspausdinti žydiškoj kalboj, po 1-2 kolumnas kasdien. Išviso medžiagos yra bent del 200 kolumnų.''

J. G.

BELAISVIO PASAKOJIMAS APIE NELAISVĘ IR LIETUVĄ.

Mažai težinome apie vokiečių užimtąją Lietuvą, pertai brangimos turi buti ir menkos žinios iš tenai.

Vienas nelaisvis, kuriam laimingai pavyko atbėgti iš vokiečių nelaisvės į Tambovą, suteikė mums tų žinių. Jis yra kilęs iš Žemaičių, iš Raseinių. Pernai dirbo Kauno fortuose ir, užpuolus Kauną vokiečiams, buvo jų nelaisvėn suimtas.

Patekęs į nelaisvę darbavosi prastu darbininku ir šaltkalviu francuzų šone, Krupo dirbtuvėse (kur, metus francuzams iš aeroplanų bombų, vienu kartu žuvę apie 120 lietuvių belaisvių), prie Olandijos sienos, paskiaus rusų šone, tes Liepoja ir Vilniaus gubernijoje. Budamas darbininkas-amatninkas, drauge su kitais belaisviais buvo važinėjamas automobiliais, gelžkeliais ir varinėjamas pėkščias po įvairias vietas arčiau fronto, kur buvo kasami apkasai arba diroami ginklai.

Karės belaisviai yra truputį geriau maitinami už civilinius. Civilinius belaisvius vokiečiai maitina juoda be cukraus ir pieno kava, sudytame vandenyje virtomis neskustomis bulvėmis, taip pat be uždaro ir pieno. Kasdieną belaisviams dalina po vieną svarą duonos. Vokiečiai yra įsitikinę, kad „Lietuvos ir Lenkijos kiaulės, tokį valgį berydamos, svaru duonos užkąsdamos, nepadvėsiančios.''

Į Tambovą atvykusis svečias 2 kartu mėginęs bėgti iš nelaisvės: vieną kartą francuzų fronte, o antrą kartą iš Berliuo, bet abudu kartu buvęs nutvertas ir plaktas rykštėmis po 60 smugių. Visa tai surašyta vokiečių duotame pas-

porte, su pažadėjimu pakarti, jei dar trečią kartą mėgins bėgti. Pagaliaus, prie rusų fronto Vilniaus gubernijoje, vienam rusų oficieriui belaisviui vedant, drauge su keliolika rusų kareivių ir šiaip belaisvių, pavyko išsprukti į rusų pozicijas. Belaisviai, pasiekę rusų apkasus, taip buvo nuvargę, nelaisvėje bevergaudami ir bėgant pilvu bešliaužDami 17 varstų, kad kiti reikėję paguldyti ligoninėje. Musų svečias Dvinske gulėjęs porą savaičių. Budamas liuosas, o negalėdamas grįžti tėvynėn, pasirinko sau buti Tambove, pasitikėdamas rasiąs ten savo tautiečių.

Nelaisvėje už darbą nemokėta pinigais, bet davinėta kortelės, kurios pažadėta apmokėti po karei. Išduoda visiems pasporto pavidalo knygelės su belaisvių fotografijomis; knygelėse įrašyti belaisvių pasielgimai ir nusikaltimai.

Budamas nelaisvėje, vokiečių buvo valkiojamas ir po užimtąją Lietuvą ir todel papasakojo akyvų žinių apie gimtąjį kraštą. Pažindamas gerai jį prieš karę, dabar atradęs jį visiškai kitonišką. Daugel dvarų ir kaimų sudegintų, miškai iškirsti, net po vieną stovį medžiai laukuose ir šalia trobų. Iškirsti taippat daugelyje vietų vaisių sodai, parkai ir alėjos.

Raseiniai pasidarę naujai pastatytų gelžkelių ir plentų mazgas, kuriuos vokiečiai išvedžioję į visas šalis: į Jurbarką ir Tauragę — į Prusų pusę, į Kauną, Radviliškį — Liepojos pusėn. Plentai per klampynes išgrįsti storomis, didelėmis medžio lentomis. Raseinių gelžkelio stotis pastatyta miesto vakaruose prie Nemakščių gatvės. Artimose Kalnujose taippat padaryta gelžkelio stotelė. Kalnųjų kalnas nukastas. Arti Raseinių prie Kauno kelio 1825 metais statyto muro misijų kryžiaus jau nebėra, nes, sukasus po gelžkeliu kalną, jis turėjo griuti. Per Dubisą ir per kitas upes pastatyti geležiniai tiltai.

Ta vokiečių kultura, tie gelžkeliai, plentai, pataisyti keliai, esą padaryti tam, kad butų lengviau Vokietijon ir traukiantis galutinai apiplėšti Lietuvą. Jau dabar vežą iš jos ne tik rakandus, baldus ir valgius, bet ir medžius, plytas, akmenis, stovinčias trobas. Labai skubiai dirbami esą iš kietų medžių parketai, rakandai ir tt.; pjaunamosios mašinos pjaunančios lentas, diles, tašančios rąstus vežti į „faterlandą.''

Raseiniuose vienintėlis pasivaikščioti Domininkonų sodas iškirstas. Kirvio kertami griuvę ne tik milžinai klevai ir kiti medžiai, bet ir krūmai, ir obelis, kurių kietas medis esanti labai gera medžiaga skersiniams po gelžkeliu dėti. Į tą krašto naikinimą darbą varu varą, nieko nemokėdami, visą vietinę liaudį.

Apleistuose dvaruose ir sodybose apsigyvenusios vokiečių šeimynos, daugiausia oficierių, kareivių ir valdininkų, kurios, malkas sudeginusios, deginančios tvoras, trobas, kertančios vaisių medžius, naikinančios senus parkus, alejas. Kai-kuriuose dvaruose kyšą naujai pastatyti kaminai — tai skubinai pastatytos šovinių, konservų dirbtuvės, plytų degyklos ir tt.

Vadžgiriuose, važiuojant iš Raseinių į Prusų pusę, gelžkelio stotis šalia sugriautos bažnyčios. Iš miestelio, dvaro, sodų, alejų, — nieko nelikę. Regis, visa sunaikinta per nušius. Iš ano krašto miškų pasilikę tiktai liekanos ir bruzgai po mušių ir vokiečių šeimyninkavimo.

Karčiamos ir aludės po vokiečiais esančios kupinos žmonių. Skambanti, ypač Berline, karės muzika, dant užtrenkus alkanųjų ir bedarbių šauksmus, kurie karės laimei svyruojant ir trukstant valgio, negali nusiraminti.

Ariogala sudeginta. Girkalnyje sudegusi bažnyčia ir dalis miestelio. Netoli nuo Ariogalos Tado Daugirdo Klembarko dvaras prie Dubisos sunaikintas. Hen. Senkevičiaus apysakose išgarsintas Biliunų dvaras arti Girkalnio išlikęs.

Vokiečiai radę budo iškišti Lietuvoje daugelį savo prekių labiausiai cementą, už kurį liepę mokėti brangius pinigus. Tuo cementu Raseiniuose ir kituose miestuose liepę išpilti takus vaikščioti. **M. Davaina—Silvestravičius.**

(„Liet. Bals.'')

Karė Lietuvoje

(Tęsa.)

Lig Naujų Metų dirbo visi be jokio užmokesnio. Dirbti reikėjo tai prie gatvių valymo, tai prie orlaivių, kuriems lygino lauką, tai malkas pjauti dinamo-mašinai, kuri taisė elektrą del ponų-oficierių. Aš irgi dirbau, nes, kartą pasipriešinus, tik manę nenudurė žandaras. Daugiau nebenorėjau motinos gąsdinti. Bet gerai, kad ir buvo ką dirbti, nes žmonės be darbo butų labai ištvirkę, o turėdami užsiėmimą nemanė apie kitus dalykus. Nors ir keikėsi visaip vyreliai, bet dirbti turėjo ir gana.

Keletą kartų buvom ir už „gončus'' ponams-oficieriams, t. y. varėm žvėrieną iš miško ant medžiotojų. Labiausia tenai atsilamdė žydeliai; nepripratę daug vaikščioti, o čia miške gilus sniegas, eik ir brisk be paliovos; užteko ir mums, bet biedni žydeliai tik gyvi paliko. Pirmą kartą davė mums tokių konservų su duona užkąsti, o paskui porą sykių dar buvom, tai jau nei to nebedavė: mat, gal blogai dirbom.

Lapkričio 28 d. užrašė visiems gyventojams valgomąjį turtą: grudus, daržoves, vištas ir tt. Žadėjo atimti nuo to, kuris daug turėjo, bet nesigirdėjo, kad tas atsitiktų, apart žibalo statinės, kurią atėmė nuo tulo žydelio.

Gruodžio 15 d. miesto valdyba (aptiekorius žydas Ickus, 1 rusas ir 2 sulenkėję lietuviai) atidarė krautuvę, kame duodavo žmonėms po 2 svaru druskos ir po 2 svaru cukraus šeimynai ant sąvaitės. Iškarto davė ir kaimo žmonėms, bet paskui tik miestelėnams. Kainos buvo nuo 4½ kap. lig 9 už svarą druskos ir 12-19 k. cukrui (milteliuose).

Sausio 12 d. surašė visus vyrus nuo 18 lig 45 metų ir liepė ant rytojaus (7 val. ryto) buti pas komandantą. Visi laukė, jog šiuos irgi kur nugrus, kaip tai padarė su daugeliu apielinkinių žmonelių. Aš to nesitikėjau, nes niekur nebuvau dar girdėjęs, jog vokiečiai imtų viso miestelio žmones ir išvarytų Dievas žino kur. Maniau, jog kur ant darbo reiks eiti: ar apkasų kasti, ar prie gelžkelio.

Bet nieko tokio neatsitiko — tik visus surašė ir išdavė korteles su pažymėjimu, kada gimęs, kokios tautos, tėvo ir motinos vardą ir kokios tikybos. Paskui liepė ateiti 24 sausio pasirodyti. Ir taip mes turėjom kas mėnuo po sykį į komandanturą pributi, kur mus perkratinėję, vėl paleisdavo. Ukininkai ir tie arčiau fronto gyvenantieji turėjo net po 2 ir 3 kartus rodyties.

Nuo 1 sausio pradėjo mokėt už darbą. Aš ir tulas latvelis pirmieji ir gavom, nes pjovėm malkas dinamo-mašinai. Mes buvom ir išrinkti del to darbo, kuris gana lengvas buvo. Del orlaivių aerodromą dirbo per žiemą ir dar mums išvažiuojant nepabaigė taisyti. Išpradžių varė per prievartą ten dirbti, bet kaip ėmė mokėt, tai daugybė atsirado ir liuosu noru dirbti, — kito kokio užsiėmimo nėsant.

Sausio 27 dieną pripuolė kaizerio gimtadienis, kurį su trukšmu apvaikščiojo. Buvo benas nuo fronto, kuris griežė gana gražiai ligi pietų ant turgavietės.

Vyt. Širvydas.

KORESPONDENCIJOS

NEWARK, N. J.

Tautiška Spaudos Savaitė. — Tą svarbų apvaikščiojimą surengė A. L. T. S. 19 kp. ir TMD. 41 kp. gruodžio 9, 11 ir 12 dd. vakarų programas susitėjo ir krutančių paveikslų, prakalbų, deklamacijų ir įvairių išlaimėjimų.

Pirmą vakarą p. J. Kralikauskas paaiškino vakarų tikslą; p. V. K. Podžiunas rodė krutančius paveikslus, kurie buvo indomus ir juokingi. Toliaus kalbėjo gerb. J. Liutkauskas, kuris plačiai nušvietė dabartinius lietuvių santikius, ragino prie vienybės, pasmerkė girtuoklystę ir davė „vėjo'' lietuvių laikraščių redaktoriams. Jojo kalba labai patiko publikai.

Antrą vakarą irgi buvo rodomi krutantįs paveikslai; gražiai padeklamavo p-lė Kralikauskiutė, o p. M. Šalčius kalbėjo apie Lietuvos istoriją, nuo senovės laikų; jis paaiškino ALTS. programą ir jos tikslą. Jo kalba buvo aiški ir suprantamą ir padarė gerą įspudį ant klausytojų.

Pabaigus gerb. M. Šalčiui kalbėti, koks tai vaikinas „bandė'' užduoti klausimus, bet negalėjo pasakyti, ką jis nori žinoti. Tat kalbėtojas paklausė publikos, ar verta atsakinėti ant tokių klausimų; publika nutarė, jog neverta. Vienas iš „Laisvės'' šėrininkų irgi bandė diskusuoti su kalbėtoju, bet... „vargšas'' taip susimaišė, nežinodamas ką sakyti, kad pradėjo rėkti paprastu „susipratėlio'' balsu, pavartodamas nešvarius žodžius. Iš to publika labai pasipiktino. A. Žiugždos paaukautą kalbantį paukštį laimėjo K. Šikšnis.

Trečią vakarą kalbėjo gerb. R. Karuža. Pirmiausia jis aiškino apie lietuvių partijų bei srovių santikius bei delko jos susitvėrė ir kam jos reikalingos. Plačiai aiškino ALTS. tikslą, jos siekinius ir naudingumą. Tarp ko kito pasakė, kad katalikų ir socialistų partijos neatsako visiems lietuvių reikalams, tat kaip tik ir reikalinga tokia partija, kuri tarnautų visiems lietuvių reikalams, be skirtumo politiškų bei religiškų pažvalgų. Toliaus jis kalbėjo apie Lietuvos Atstatymo Bendrovę. Plačiai išdėstė bendrovės tikslą bei siekinius ir ragino pirkti šėrus.

Užbaigus kalbą, užrašinėjo vardus norinčių įstoti į bendrovę; 10 ypatų pirko šėrus už $1,000.

Gerb. R. Karužos kalba labai užinteresavo publiką, — nors jis kliudė visas partijas, bet nei vieną iš priešingųjų neįžeidė. — Tai pirmas toks kalbėtojas, kuris sugebėjo taip nuosekliai išdėstyti srovių veikimą. Ant vakarų publikos lankėsi mažai. Mat, buvo blogas oras, ir tuom pačiu laiku kun. J. Dobužinskas apskelbė misijas bažnyčioje, kurios traukėsi visą savaitę. Bet visgi apšviestesnių burelis lankėsi ant šitų tautiškų vakarų. Literaturos parduota už $20.00; laikraščių užrašyta 11 egz. Pirmą kartą musų mieste tapo parodyta, kad mokslas neturi nieko bendro su religija. Gaila, kad tuli žmonės vi dar bijosi grynos apšvietos; — ypač L. Vyčių choras, kuris prisižadėjo padainuoti laike vakarų, bet atėjus laikui vieni šaltį gavo, o kiti galvos skaudėjimą. Vyčių choras apsirgo neišgydoma liga. **Tautininkas.**

EAST CHICAGO, IND.

Nors šio miestelio lietuvius tankiai nupeikia kiti laikraščiai, bet pasirodo, kad čionykščiai lietuviai veikia, o kaip kame net lenktyniuoja su kitomis kolonijomis. Tą patvirtina veikimas L. Dienoje.

Šis mažas skaičius lietuvių beveik „sukirto'' kitas mums gerai žinomas dideles lietuvių kolonijas. Paskiau tas burelis lietuvių turi net 5 draugijas. — TMD. 127 kp., A. U. L. Klubą, L. D. L. D. 70 kp., Šv. Stanislovo dr. ir Šv. Onos Moterų dr. Nė viena iš jų neatsisakė nuo prisidėjimo prie Lietuvių Dienos — visos aukavo nuo $20 iki $50. Priegtam, kiekviena iš tų draugijų laiks nuo laiko surengia kokį vakarą ar balių.

TMD. 127 kp. ir A. U. L. Klubas turi gan didelius knygynus su naudingais raštais. — Juk iš 300 lietuvių daugiau negalima ir norėti. Tokie „išmėtinėjimai,'' kokius daro Lauko Gėlė „Naujienose'' (N293), neturi jokios reikšmės ir net apsilenkia su teisybe. **Čiadasietis.**

CHICAGO, ILL.

Gruodžio 29 d. atsibuvo Chicagos Draugijų sąryšio vakaras M. Meldažio svetainėje (West Side). Pirmiausia rodė krutančius paveikslus iš karės lauko — aiškino Dr. Drangelis; paskiau rodė stovinčius paveikslus-vaizdelius iš pabėgėlių nuo karės lietuvių gyvenimo; taipgi buvo perstatyti sugriauti miestai ir kaimai, mušių laukai, tranšėjos ir sužeisti kareiviai. Tas viskas ant publikos padarė labai gilų įspudį, paveikslus aiškino p. B. K. Balutis. Vėliau p. B. K. Balutis paaiškino pasklydusią žinią apie taiką Europoje ir ką Lietuva tikisi gauti po karės.

Taipgi buvo perskaitytas referatas apie patriotizmą — koks yra naudingas ir koks blėdingas — ir apie tėvynės meilę; referatas buvo labai indomus ir pukiai apdirbtas. P-as Sarpalius padainavo „Kur bakužė samanota;'' — pianu akomponavo V. Sarpalius. Daina publikai labai patiko. Antru kartu dainavo „Kur vėjas pučia''. Vėliau broliai Sarpaliai ant smuikos, piano ir fleitos labai puikiai atliko liudną melodiją, kurią klausant prisimina Lietuvoje vaitojantįs ir skausmus kenčiantįs mųs broliai; publikai tą labai patiko ir delnų plojimo iššaukė atkartot antru kartu.

Paskiau kalbėjo Dr. Drangelis apie tikslą Draugijų Sąryšį ir ką suteikia publikai panašus vakarai. Tada vėl rodė paveikslus iš karės lauko ir aiškino B. K. Balutis. Galop rodė labai juokingus paveikslus.

Buvo renkamos ir aukos del karės nukentėjusių; surinkta aukų $28.50. Labai apgailėtina, kad ant tokių puikių vakarų publikos buvo mažai, nors jau toks vakaras yra surengtas iš eilės 6-tas įvairiose miesto dalyse. Negaliu praleisti nepaminėjęs, kad laike referato vienas išskleidęs laikraštį skaitė lyg ignoruodaams vakarą. Prelegentas, netekęs kantrybės, paprašė pertraukt skaitymą laikraščio ir užsilaikyti ramiai, vienok tas „susipratėlis'' neatkreipė į tą domą ir visą laiką var tė laikraštį. **K. Vilkevičius.**

TARIFFVILLE, CONN.

Baisus atsitikimas. — Kučios dieną (gruodžio 24 d.) Juozas Sinkevičius su savo motere nuvažiavo į kaimą Gramb pas pažįstamus į krikštynas. Po krikštynų apie 6 tą su puse valanda grįžo namon. Grįždamas paėmė pavežyti dar vieną vaikiną ir vieną moterį. Taigi važiavo keturiese. Važiuojant skersai gelžkelį juos pagavo prekių traukinys ir visus keturis ant vietos užmušė. Velionis Juozas Sinkevičius priklausė prie vietinės šv. Antano draugystės. **P. Kazlauskas.**

BUENOS AIRES, ARGENTINA.

Edvardas Marcinkevičius labai pradžiugino čionykščius lietuvius atidarydamas savo biznį. Bet džiaugėmės neilgai: lapkričio 22 d. susidaręs tulų vyrų burys ėmė lošti kaziromis iš pinigų ir tas privedė prie didelių kivirčų, kurie net pasiekė komisoriją. Na, ir pasekme to viso, kad reikėjo tuliems pasėdėti. Tai kad nori džiaugkis paskui tuom visu. Tie visi kalėjiman pasodinti neskaito laikraščių. Tokie darbai mums lietuviams tik gėdą daro.

Kaz. Tumėnas.

Pinero (didmiesčio dalis) priguli prie Buenos Aires provinc. Čia randasi įvairios rųšies dirbtuvių bei įstaigų, kurios dirba tūtas skaičius lietuvių. Didžiuma jų dirba kailių bei vilnų dirbtuvėj „La Vaderoi'' prie paprasto darbo; tiktai vienas iš jų tarpo užima užvaizdos vietą. Paskutiniu laiku, delei stokos darbo, pradėjo atleisti darbininkus. Tai ir lietuvius neaplenkia; skaudus likimas.

Miestelyj Pinero randasi viena pašalpinė bei apšvietos draugija S. L. Arg.; del jos daugiausiai pasidarbavo p. Staliorius. S. L. Arg. gyvuoja pusėtinai.

Kada puola darbai — tai ir draugijos narių skaičius susimažina.

Tik šita draugija permažai rupinasi apšvietos reikalais; nuo pat pradžios gal buvo surengta vos viena paskaita-prakalba. Randasi knygynėlis, bet jame beveik visos klerikališkos knygos.

Man rodos, kad draugijos valdyba turėtų maždaug stengties pratinti narius prie skaitymo ir surengtų paskaitas, prakalbas, diskusijas bei šeimyniškus pasikalbėjimus.

Renkant draugijos valdyba reiktų visiems stengtis išrinkti pilnai tinkamas ypatas, kurios rupintųsi narių apšvieta ir sugebėtų vesti dalykus.

Galima pastebėti, kad šios vietos lietuviai, o taipgi S. L. Am. nariai, praleidžia visai netikusiai liuosą nuo darbo laiką. Laikas butų susiprasti ir atkreipti į tą savo domą. Ypač turėtų geriau elgties tėvai.

Gėda bus mums, draugai, parvažiuot į Lietuvą-tėvynę tokiems tamsiems ir nieko nežinantiems. — Ką mes papasakosime savo myliniems tėvams, broliams, sesutėmis ir draugams, kuomet jie musų klausinės apie tolimo pasaulio užkampius, jei patįs esame nieko nepatyrę ir žinome tik girtuokliavimą ir kaziravimą. Taigi atbuskime, draugai!

Basureras.

LIETUVA TIKISI GAUTI LAISVĘ

Lietuviai bus laisvi, todel jie turi žinoti kas ta *Lietuva* ir kas tie *Lietuviai*. Kiekvieno lietuvio yra šventa pareiga pažinti *Lietuvių Tautos Praeiti, dabartį, ir kad žinoti,* ingijus *Laisvą Lietuvą, kaip* tvarkyties.

Butinai kiekvienas turi perskaityti

LIETUVIU TAUTA

SENOVĖJE IR ŠIADIEN.

DVEJOSE TOMOSE

Parašė Dr. J. Šl.

Tomas I. — Čia istoriškai ir gana plačiai aprašyta, kaip lietuvių pratėviai gyveno Azijoje, kokius kaimynus turėjo, kokias kares vedė, dar toli pirm Kristaus gimimo.

Kaip vėliaus persikėlė gyventi ant Dunojaus krantų, ką jie davė Europai, kokie buvo jų papročiai, tikyba ir tt.

Tomas II. — Tai žingeidžiausias *Lietuvių tautos* gyvenimo periodas. Šis periodas prasideda 13 šimtmečiu ir baigiasi 16-tu šimtmečiu. Susidurimai su lenkais, kares, pagaliaus krikščionybės priėmimas. Šis laikmetis, tai augščiausias Lietuvos pakilimo laikas. Tik ši *Lietuvos istorijos* periodą žinodami galime orientuoties, kas mes lietuviai ir kas mųs priešai ar draugai. Kiekvienas pasaulyje žino savo *Tautos istoriją,* tai lietuvis irgi turi žinoti savo gilią praeitį.

Abu tomai kainuoja — puikiai apdaryti $4.25. Pinigus siųskite Money Orderiu arba registruotame laiške Adresuojant:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120 *GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.*

P. S. — Antrąjį tomą parduodame ir paskirai, kainuoja $2.25. Pirmasis tomas neparsiduoda paskirai, reikia imti abu kartu.

VIENYBĖ

Išeina kas sereda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvienytose Valstijose	$2.00
Europoje ir kitur	$3.00
Kanadoje	$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc).
120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

PRADĖDANT NAUJUS METUS.

Dar kartą apsisuko gyvenimo ratas. Pasaulis pradeda Naujus 1917 metus nuo Kristaus gimimo. Pradėdami juos turime pažvelgti atgal į pereitus metus, kad spėti ko galima tikėtis ateinančiais metais.

Pereiti metai kaip ir užpereiti nieko gero pasauliui nedavė. Pereitais metais veik visa Europa kankinosi po karės letena. Visur dejavimai ir ašaros. Pereitais metais nebuvo jokio prakilnaus atsitikimo, kurį galėtų suminėti ateities istorija. Tiesa buvo atsitikimai, kurie iššaukė žmonijos nuostabą, kaip va submarinų perplaukimas skersai Atlantiką, bet tie technikos stebuklai nieko gero nežada žmonijos gerovei, nes kelias, ir pigesnis kelias, skersai Atlantiką senai jau išrastas. Žmonija neturi ko iš to džiaugties, o tik stebėties. Apart to, tiesa, dar buvo keletas svarbių išradimų chemijos srityje, bet ir tai visgi tik tas viskas buvo surišta su kare. Pereitais metais mes nematome nieko tokio, kas ištikro galėtų palengvinti žmogaus kovą už buvį.

Metai atgal žmonija tikėjosi, kad pereitais metais pasibaigs ši baisioji karė, bet apsivylė. Karė nepasikeitė, bet dar labiau pasididino, nes kariauti pradėjo naujos valstijos, karės šmekla palietė didesnį skaičių ramių gyventojų. Pereitais metais žuvo tukstančiai pilname žydėjime vyrų, net nežinodami už ką jie žuvo, delko kariavo.

Įžengdama žmonija į pereitus metus daugiau simpatijos rodė sąjungiečiams, gi šiais metais neutrališkų šalių simpatijos krypsta vokiečių pusėn, nes visgi jie kaip visame kame, taip ir taikos klausime pralenkė kitus ir jie pirmi pasiulė taikintis. Net toks Anglijos didelis žmogus Rusellis, nežiurint į meilę prie savo tėvynės, bet visgi apkaltino anglus norėjime kariauti.

Pereitus Naujus metus pasaulis patiko tiktai su neaiškiais spėjimais, kad gal karė tais metais pasibaigs. Šiuos gi metus patinkame su aiškiomis kalbomis apie taiką, su aiškiu įsitikinimu, kad karė šiais 1917 metais pasibaigs. Nesunku nuspėti, kad šie metai tai svarbiausi metai iš visos istorijos, kaip žmonės ant žemės gyvena, nes šiais metais bus nulemtas daugelio tautų likimas ant desėtkų, o gal ir ant šimtų metų. Šiais metais bus pertvarkytas valstijų sienos ir nuo šių metų priklausys tolimesnis tautų politiškas ir ekonomiškasis plėtojimas. Nuo 1917 metų žmonija pradės savo naują istoriją, prasidės nauji geresni laikai. 1917 metai — tai pasaulio persikeitimo metai.

Ką-gi mums lietuviams praeiti metai davė? Daug vargo. Lietuva visus pereitus metus nešė karės sunkumą. Keks buvo padėjimas pernai per Naujus Metus, toks ir šimet. Niekas nepersimainė. Bet šalip kankynių, dejavimų ir ašarų visgi mes lietuviai turime kuom pasidžiaugti. Mes turime džiaugtis suruošimu Lietuvių Dienos, kurioje beveik pavyzdingai pasinaudojome ir privertėme pasaulį kalbėti apie save. Lietuvių Dieną visi visiems parodė, kad lietuviai jau pribrendo prie savistovybės.

Antru svarbiu nuotikiu pereitais metais buvo pribrendimas lietuviškos minties del savistovumo. Iki pereitų metų nedaugelis buvo tokių, kurie Lietuvai butų reikalavę neprigulmybės, bet pereitais metais savistovybės mintis pribrendo ant tiek, kad šiandien visame pasaulyje nesiranda lietuvio, kuris drįstų eiti prieš Lietuvos neprigulmybę.

Svarbiausiu ir reikšmingiausiu pereitų metų nuotikiu tai Europos prakalbėjimas apie Lietuvą. Vokiečiai norėdami taikinties su savo priešais, nors neaiškiai, neoficiališkai, bet visgi prabilo, kad gal Lietuvai prisieis duoti nepriklausomybę. Tiesa, mažai tai kalbama, bet visgi aišku, kad Lietuvos likimas bus pakeltas taikos konferencijoje.

Įžengdami į 1917 metus, mes matome, kad kariaujančios didžiosios valstybės negali Lietuvą pasidalinti ir todel galbut jai teks neprigulmybė. Todel lietuviai įžengia į 1917 m., kuriuose iš sipildys jų troškimai.

Vienu žodžiu, šiais metais bus nulemtas Lietuvos likimas ant daugelio metų, o gal ant visada.

Su šiais 1917 metais mes įžengsime į naują istoriją. Bus mums nulemta — ar bus mųs šviesi ateitis, liuosas mųs plėtojimasis, ar dar ilgas skurdimas po svetimu jungu. Mes tikime, kad tai bus šviesi ateitis, nes ženklai jau rodosi, o iš kitos pusės reikia gi tikėti į kariaujančių tautų geresnes puses, nes jau girdime balsus iš neutrališkų šalių, kad reikia gi nors ant galo išrišti mažųjų tautų klausimą.

Šiais 1917 metais mes pergyvensime svarbiausią istorijos momentą, kuris labai retai pasikartoja, todel bukime prisiruošę viską sutikti.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Iš vakarinės Europos iš pilnai užtikėtino šaltinio gavome pluoštą žinių, kurias ištisai žemiau paduodame. Tos žinios nors iš dalies prisideda prie nušvietimo dalykų stovio Lietuvoje. — Red.

Iš laikraščių ten einančių, nors juose labai mažai rašoma apie sunkų padėjimą musų tautiečių, ir šiaip užklystančių iš reto laiškų visgi galima šį-tą apie Lietuvą sužinoti.

Maistas ten dar nekontroliuojamas, duonos kortelės įvestos tik dideliuose miestuose: Kaune, Vilniuje, Suvalkuose ir Gardine. Darbininkų Lietuvoje yra užtektinai, nes liko daug jaunimo. Kerosino (žibalo) suvisai nėra, kaimuose vartojama balanos (šakaliai); miestai ir miesteliai apšviesti elektrika. Visuose miestuose ir miesteliuose įvesti telefonai ir telegrafai. Muilo ir cukraus taipgi gan greit nėra; vartojamas visur sacharinas. „Dabartis" savo 71 num. nuo rugpjučio 13 d. plačiai nurodo, kaip reikia vartoti sacharina. Ta pati „Dabartis" pa taria, kaip reikia vartoti baltą molį (šlyną) vietoje muilo.

VOKIŠKA MOKYTOJŲ SEMINARIJA SUVALKUOSE.

„Grodnoer Zeitung" praneša, kad rugp. 21 d. š. m. atidengta pirma vokiška mokytojų seminarija Suvalkuose. Lig šiam laikui, buvo tik 3 min. pedagogiški kursai.

LIAUDIES MOKYKLA ŠVENČIONYSE.

„Dabartis" praneša, kad jau nuo gegužės mėnesio Švenčionyse veikia liaudies mokykla. Ten mokina viso kio išpažinimo vaikus. Jie padalinti į klases. Dabar tą mokyklą lanko jau 600 vaikų. Vaikų skaitliui padidėjus mokykloje pritruko vietos, todel dabar ruošia dar kitą namą.

KANALIZACIJOS MOKESNIS VILNIUJE.

„Vilnoer Zeitung" praneša, kad Vilniaus miesto viršininkas paskelbė, jog pradedant spalių mėn. 1 dienos Vilniuje reikės mokėti kanalizacijos mokesnis. Tą mokesnį uždėsią ant visų tų butų, kurie sujungti su nuleidžiamosioms triubomis. Mokesnio reikės mokėti 8 nuošimčiai nuo visos buto nuomo sumos.

GELEŽINĖS KAPEIKOS

Spalių mėn. 1 d. vyriausio jo vado rytuose nuovadoje išleis pirmasias geležines kapeikas trukumui smulkių pinigų. Išviso bus išleista už 1 milijoną rublių 1-2 ir 3 kapeikų pinigų. Jos yra tokio didumo, kaip ir tos verčios rusų pinigai. Vienoje jų pusėje kryžius; parašyta ant pinigo rusišku raštu ir skaitliu 1916. Antroje pusėje įrašas „Gebiet des Oberbefehlshabers Ost". Šitie pinigai visuomet galima vartoti valdiškuoju rublio kursu, mokant viešoms kasoms ir šiaip žmonėms. Dabar gi rublio kursas apskelbtas: 1 rub. — 1.90 mar. Kokia vertybė naujų pinigų -- bus visur iškabinti mainomieji sąrašai. Taip dabar 3 kapeikos — 5 pfen., arba 6 kap. — 10 pfen.

VEIVERIUOSE ATVĖRĖ MOKYKLĄ.

Nuo rugp. 10 d. yra atidaryta mokykla. Mokina vokiškos kalbos, skaitliavimo, krašto istorijos, gamtos istorijos ir giedojimo. Lietuviškai mokina vienas buvusios seminarijos kandidatas. Mokyklą lanko išviso 135 vaikai. Jų tarpe 109 lietuviai, berniukai ir mergaitės.

VYRESNYBĖS ĮSAKYMAI.

Reikia atiduoti dalį derliaus. Kauno miesto viršininkas paskelbė, kad kiekvienas Kauno apskričio gyventojas nuo kiekvienos apsėtos lauko dešimtinės pristatytų į miesto valdybos skyrių: 20 centnerių bulvių, 4 centn. rugių, 4 centn. kviečių, 2 centn. avižų, 4 centn. miežių. Kas yra nuvalęs mažiau, kaip dešimtinę, tas turi atiduoti tam atsakomą dalį. Pristatyti reikia trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais prieš pietus nuo 8 iki 11 val. Užmoka čia-pat. Pristatyti reikia vėliausiai lig lapkričio 1 d. 1916 m. Vėliau nuo dešimtinės reikės atiduoti 12 centnerių šieno, 8 centn. šiaudų. Kiek kas privalo turi pristatyti ukio skyrių oficieriams, arba Kauno miesto prekybos skyriui. Kas nepristatys kaip yra prisakyta iš to sulyg paliepimo žodžių derliaus nauda atims be užmokesnio ir uždės pinigų bausmę ligi 3,000 markių arba kalėjimo ligi 6 mėnesių. Ne tik Lietuvoje laukininkai privalo atiduoti javus valdžiai už paskirtas kainas, bet ir visoje Vokietijoje. Valdžia paskui padalina javus lygiai visiems kraštams.

PASKAITA STOCKHOLME APIE LIETUVĄ.

Spalių 22 d. didelėje miesto salėje „Auditorium" Fordo taikos komisija surengė paskaitą, apie Lenkiją ir Lietuvą. Apie Lietuvą kalbėjo garsus Stockholmo oratorius miesto galva ir narys Rigstago K. Linhagenas. Pirmiausiai jis papasakojo trumpai Lietuvos istoriją iki 1905 m. Plačiau išdėstijo lietuvių atgijimą po 1905 m. ligišiol. Salė buvo dekoruota lietuviškomis ir lenkiškomis vėliavomis. Žmonių prisirinko pilna salė. Buvo 2,000 su viršum žmonių. Abelnai švedai labai interesuojasi Lietuva ir jos ateitimi. Prieš minėtąją lekciją buvo 3 dideli straipsniai jų rimčiausiame laikraštyje „Stockholms Dagblad" apie Lietuvos reikalus. Seniau taipogi ne kartą buvo mažesni straipsniai tam pačiam laikraštyje ir kituose jų laikraščiuose. Paskutiniu laiku labai daug rašoma apie Lietuvą ir vokiečių laikraščiuose, tik kažin kuo taip tyli Rusijos laikraščiai. Buvo neseniai paminėta apie lietuvius laikraštyje „Kolokol" šį straipsnelį tuojaus atspaudė ir vokiečių spauda. Dabar reikėtų daugiau duoti žinių apie save pasauliui. Šį dalyką geriau suprato lenkai, pas juos visame pasaulyje yra komitetai ir panašios draugijos.

Peržvalga

Anglija ir Lietuva.

Nuo pat karės prasidėjimo Anglija taikindamasi prie rusų tylėjo apie mažąsias tautas, o po Airijos sukilimo ir visai pradėjo šnairuoti ant mažųjų tautų, pradėjo tiesiog ignoruoti jų reikalavimus. Nekitaip ji atsinešė ir į Lietuvos klausimą.

Bet po karės bus suirusios visos senos sutartis. Valstijos naujai grupiruosis į naujus saryšius. Apie tai dabar svetimtautiškuose laikraščiuose daug rašoma. Rašoma, kad po karės yra labai galimas dalykas, kad į sutartį sueis Vokietija, Rusija ir Japonija. Jei ištikro tokia sutartis po karės pasidarytų, tai Anglijai gręstų didelis pavojus, ypač jos kolonijoms Azijoje. Mes juk žinome, su kokiu atkakłumu vokiečiai gina Turkijos reikalus ir nori gauti Mesopotamiją, kad tvirtai inkėlus kent vieną savo koją į Aziją. Iš kitos gi pusės Vokietija ir Rusija ekonomiškai papildo vieną-kitą. Tokiu budu po karės labai gali įvykti ryšis tarp Vokietijos ir Rusijos.

Kas tada liekasi daryti Anglijai? Jau iš senai vis girdima, kad po karės gali kilti nauja karė tarp Anglijos ir Rusijos. Girdėjome, kaip keletą kartų tai rusai, tai anglai vis intikinėjo pasaulį, kad jie kartu kariaus iki karės pabaigai. Kam reikalingi tie intikinėjimai? Jei jie reikalingi — tai turbut yra daug tokių, kurie tiki į susidurimą Anglijos su Rusija. Mes juk niekad negirdėjome panašių intikinėjimų iš Turkijos ar Austrijos pusių, nes pas juos nebuvo reikalo intikrinėti.

Taigi ar šiaip, ar taip — Anglijos interesuose iš vienos pusės bus tas, kad Rusija jau neperdaug sustiprėtų kaipir Vokietija, ir todel jos interesuose bus sutverti Neprigulmingą Lietuvą, per kurią ji galėtų varyti savo politiką. Iš kitos gi pusės Anglija, bijodama, kad Rusija nepadarytų sutartį su Vokietija, irgi turės stovėti už Lietuvos nepriklausomybę, tai yra už tai, kad Vokietijos rubežiai nesijungtų su Rusijos rubežiais.

Žinoma, dabar Anglija apie tai tyli. Jei ji apie tai pradėtų kalbėti, rusai tuojaus padarytų paskirą taiką. Bet taikos konferencijoje ji, be abejonės, tai pareikalaus. Visas pasaulis juk žino, kad Anglija pripratusi svetimomis rankomis iš ugnies imti keptas bulves. Jos dėka tik ir buvo sutvertos tokios bufferinės valstijos, kaip Belgija, Holandija, Albanija ir kitos. Negalima ir laukti, kad Anglija išsižadėtų senai išbandyto ir niekad neapgavusio arkliuko.

Taigi Anglijos interesuose kaip tik ir yra sutverti Neprigulmingą Lietuvą. Iš vienos pusės Vokiečiai išrodo, kad jie reikalaus Neprigulmingos Lietuvos, nes vokiečiams tas paranku. Jei Lietuva ir butų neprigulminga, bet ekonomiškai ji butų vokiečių užkariauta, nes Lietuvai tapus neprigulminga, joje niekas negalėtų konkuruoti su vokiškais išdirbiniais ir prekyba. Iš kitos pusės — tas meina ir į Anglijos interesus. Todel yra labai daug šansų, kad po šios karės Lietuva išeis politiškai neprigulminga.

Žinios apie Lietuvos klausimą.

Dabar vis ateina prieštaraujančios žinios kokiame padėjime Lietuva bus po karės. Iš vienos pusės vėl Europoj pasigirdo balsai, kad vokiečiai Lietuvą prijungs prie Vokietijos, su užtikrinta jai plačia autonomija, panašia, kaip kad Bavarija. Iš kitos pusės vokiečių pusiau valdiškas organas „Koelnische Zeitung" indėjo žinią, kad jei dabar rusai taikintųsi su vokiečiais, tai vokiečiai rusams atiduotų visus užkariautus kraštus, išskiriant Lenkiją, kuri pasiliktų neprigulminga. Užtai rusai gautų liuosą parėjimą per Dardanelius.

Taigi tos žinios viena-kitai prieštarauja. Ši pastaroji žinia, matomai paleista pasaulin su tikslu, kad inbauginti anglus, nes jei rusai paskirai susitaikytų su vokiečiais, anglai negalėtų vieni su francuzais tęsti karės. Iš kitos pusės vokiečiai klausosi, kaip pasaulis atsineš į visokias taikos propozicijas, kad jie butų „dalykų kurse", kuomet jiems prisieis oficialiai pastatyti taikos sąlygas.

Kaip ten ištikrųjų bus, labai sunku spėti, bet vienas dalykas darosi aišku, tai tas, kad Lietuvos klausimas bus pastatytas taikos konferencijoje, prie kurios mes turime ruošties.

Apie Suvienytų Valstijų konsulatą Vilniuje.

Nesunku suprasti, kaip butų gerai lietuviams, kad Suvienytos Valstijos dabar turėtų savo konsulatą Vilniuje. Tuomet mes lietuviai, daugelis kurių yra piliečiais šios šalies -- galėtų atlikti vokius reikalus, butų daug lengviau siųsti aukas nukentėjusiems nuo karės. Tuo tikslu Centralis Komitetas nutarė kreiptis prie Suv. Valstijų valdžios. Į konsulus tarp šių statoma p. T. Šamis „The Lithuanian Booster' redaktorius. Nežinia, ar Suv. Valstijų valdžia išpildys lietuvių norus, bet visgi manoma, kad tas reikalas nebus apleuktas.

Naujausios žinios apie Rusiją.

Pas mus redakcijon atsilankė p. Kaz. Buivydas, paėnąs iš Jodeikių kaimo, Žagarės valsčiaus, Šiaulių apskričio. Jis atvažiavo iš Archangelsko į New Yorką, kaipo tarnautojas ant prekyb. laivo „Vologda". Iš Archangelsko jis išvažiavo gruodžio 2 d., todel apie Rusiją papasakojo vėliausias žinias.

Kuomet vokiečiai užėmė Lietuvą, jis traukėsi su paskutiniais rusų kareiviais. Lietuva ne taip jau labai nuteriota, daugiausiai nukentėjo tiktai Lietuvos miestai. Jis tikrai tvirtina, kad Žagarės ir Gruzdžių valsčiai išliko beveik visiškai sveiki. Tik truputį nukentėjo gyventojai į Šiaulių pusę. Gyventojus daugiausiai nuvargino stuikos, bet kurie toliau nuo didžių kelių gyvena, tie tą sunkumą mažiau atjautė. Pirmą kartą vokiečiai užėję elgėsi su lietuviais kur kas mandagiau, negu rusai, tik jiems pasitraukus ir vejant antru kart, jie nusivarė kartu ir p. Buivydą.

Apie Rusiją tiek papasakojo. Viskas dabar Rusijoj neišpasakytai brangu, o mėsos ir cukraus beveik visai negalima gauti (bent taip Maskvoje, Petrograde ir Ar-

changelske). Darbininkų irgi truksta, visur didelė betvarkė. Nuilsimas begalinis, žmonės laukia taikos, kaipo kokio išganymo. Dažinojau, kad vienoje amunicijos-dirbtuvėje iš valdžios turi užsakymus dirbti amuniciją tik iki sausio pradžiai, nežinau ar tai stoka pinigų ar kas, apie taiką viešai dar Rusijoj niekas nekalbėjo, o apie vokiečių pasiulijimą taikos visai dar tenai nieko nebuvo žinoma.

Apskritai Rusijos žmonės nesitiki, kad šią karę rusai išloštų. Taipgi gana didelis neužsiganėdinimas valdžia ir po karės visko galima laukti.

Kareivių Rusija dar užtektinai turi, bet tvarkos jokios. Apie Lietuvą nieko negirdėjau Rusijoje kalbant, mažai ką galima iš rusų ir tikėtis.

Laivu važiavo virš 20 dienų pro Islandiją. Ties Islandija patiko submarinas, 5 kartus šovė iš paprastos kanuolės, bet nepataikė (viens šovinis nukrito tik kokia pora sieksnių nuo laivo), susėdome į išsigelbėjimo botelius, bet paskui pasisekė ištrukti. Dabar New Yorke stovės tas laivas apie 2 mėnesių iki iškraus prekes ir užsikraus amunicija.

P. Kaz. Buivydas prašo Žagariečių ar iš Žagarės apielinkės žmonių atsišaukti delei pasimatymo. Susižinoti galima per „V. L.'' administraciją.

*

Lietuvos atstatymo bendrovės susirinkimas.

Sausio 9 d. New Yorke McAlpin Hotelyje (Greeley sq.) ant 3 v. po pietų bus metinis visų Lietuvos Atstatymo bendrovės šėrininkų susirinkimas. Svarbiausiu susirinkimo tikslu yra paskyrimas bendrovės direktorių ir apsprendimas įvairių kitų reikalų.

*

Bazaras Chicagoje.

Sausio 10 d. Chicagoje prasidės milžiniškas „Talkininkų Bazaras.'' Jis mums lietuviams tuomi apeina, kad jame dalyvauja ir lietuviai. Jame bus pardavinėjami visoki lietuviški išdirbiniai. Chicagos lietuvės moteris stropiai rengiasi prie to. Jeigu viskas gerai nusiseks, tai lietuviams nukentėjusiems nuo karės gali tekti keliolika tukstančių dolarių.

Kitų miestų moteris ir merginos galėtų prisidėti ir aptaisyti gražių lėlių lietuviškuose drabužiuose: sakysim, nuotakų, mergelių su rutų vainikėliais, moterų, bernelių, piemenėlių, senukų, senučių ir tt. Svarbu, kad aprėdaluose butų matyt gražus darbas indėtas ir kad svetimtaučiai turėtų gerą supratimą apie lietuvių tautiškas ypatybes. Kaurai ir juostų austi, gražiai artistiškai išdrožinėti šaukštai, dėžutės ir tt.

Visokių daiktų aukautojai lai pažymi ant jų savo kainas (ne perangštas, — kad galima butų parduoti). Kas norėtų, tai pardavus jo tokį padovanotą daiktą, jam bus sugrąžinti pinigai, arba ta suma bus intraukta kaipo jo auka karės nukentėjusiems.

Visus daiktus reikia siųsti antrašu: Mrs. A. Zimontienė, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. Siunčiant už ekspresą galima nemokėti jeigu daiktai yra padovanoti, bet už daiktus, kuriuos siuntėjai nori parduoti, turi but paties siuntėjo apmokėta iškalno už persiuntimą.

Rengėjai.

Iš C. Komiteto raštinės.

C. A. L. Komitetas prašo visų Vietos Komitetų ligi 7 d. sausio 1917 metų pasiųsti Lietuvių Dienos pinigus į Raudonąjį Kryžių arba į Liberty Banką ir pranešti apie tai C. Kom.; taipgi prašo atsakyti į visas C. K—to ankėtas ir laiškus.

Visų asmenų ir K—tų, kurie yra siuntę pinigus į Raud. Kryžių arba į Liberty Banką ir nėra pranešę K—tui, tegul praneša, nes be tokio pranešimo C. K—tas neturi tiems pinigams jokios kontrolės.

Savo pranešimuose į Centrą aiškiai žymėkite sumas, po kelis kartus jas pertikrinkite ir nurodinėkite, kur jas pasiuntėte: Raud. Kryžiui ar Lib. Bankui, nes buvę yra nemaža atsitikimų, kad pinigus pasiunčia į Liberty Banką, o praneša, kad pasiuntė Raud. Kryžiui, tuo maišoma Centro apyskaitos.

. . . . . .

Kalėdų Dienoje iš Lithuanijos Šveicarijoje gauta kalblegrama, šaukianti pagalbos 35 tukst. lietuvių belaisvių Vokietijoje ir Austrijoje.

Žadėtieji pinigai Globai, Lithuanijai ir Švedų-Lietuvių Komitetui įsakyta R. Kryžiui 23 d. išsiųsti.

Visuotinasis Amerikos Lietuvių Susivažiavimas šaukiamas 15-16 dd. sausio, Brooklyne, N. Y. Pakvietimai yra išsiuntinėti visoms Am. Liet. Centr. organizacijoms.

Am. Liet. Centr. Komitetas.

*

L. G. ir A. F. ir ALTS. komitetų posėdis.

L. Gelbėjimo ir Autonomijos Fondų komitetas yra nutaręs ir ingaliojęs L. G. ir A. F. Valdybos prezidentą su sekretorium tuojaus sušaukti L. Gelbėjimo ir Autonomijos Fondų taipgi A. L. T. Sandaros Centro Komiteto jungtinį posėdį-susivažiavimą svarbesniems šio momento politikos klausimams aptarti ir tt., taipgi aukų rinkimui, ypač del Lietuvos laisvės išgavimo, organizuoti. Komiteto narių nutarimu, prezidiumas susivažiavimą šaukti yra ingaliotas viena diena ankščiaus už rengiamą visuotiną A. L. C. K. organizacijų atstovų suvažiavimą, bet jeigu C. K. to suvažiavimo šaukimą užvilkintų — tai kuogreičiausia.

Teatro Dirvonai

Atvykus man Amerikon, visi šaukė vienu balsu: „mes neturime Teatro, mums reikalingas tikras, gražus Teatras.'' Girdėdamas tokius kategoriškus užreiškimus, nudžiugau ir maniau sau: tai bus puiki dirva mano darbui! Reikia griebties už darbo! Ilgai nemąstydamas, sutvėriau Chicagoje kuopą iš geriausių ir gabiausių artistų-mėgėjų. Statome visą eilę veikalų. Sekasi gerai. Publika priprato prie geresnio lošimo ir pradėjo atskirti geresnius lošimus nuo blogesnių.

Džiaugiuosi. Bet ar gali žmogus, pripratęs prie platesnės veikimo dirvos susitaikinti su veikimu vieno miesto? Ne! Todel ir pradėjau svajoti apie praplatinimą dailės po visą Ameriką. Norisi ir plačiausius Amerikos lietuviams, parodyti tikrą, artistišką vaidinimą. Norisi ir jiems, duoti šį-tą geresnio. Norisi ir jų išalkusį dvasinį gyvenimą papenėti.

Panašios mintis mane pradėjo vis smarkiau ir smarkiau kankinti. Taip man bemąstant, apie inkunijimą tos šventos del manęs svajonės, netikėtai gaunu žinias apie tveriantį skrajojančios Teatdalės kuopos Naujojoje Anglijoje. Neturiu supratimo, kaip aš apsidžiaugiau tai idėjai.

Tuoj likviduoju savo Chicagos reikalus ir pirmu traukiniu skubinuos pas savo vienminčius.

Nuvažiavęs randu kuopelę drąsuolių. Sutikau pilno entuziazmo apimtus žmones. Visi džiaugiasi, kad pagaliaus turėsim savo teatrą, savo nuolatinę artistų kuopą. Spauda atsišaukė kuonopuikiausiai. Vienu žodžiu visi remia, visi žodžiu pritaria.

Matydamas tokią užuojautą, smarkiai griebiausi už darbo, — susiorganizavome. Išdirbom plenus veikimo. Prisisėmėm drąsos ir sustiprinti visų simpatija leidomės skleisti dailės perlus po įvairias Amerikos lietuviais apgyventas kolonijas.

Ir taip drąsiai važiuojame, nors ir sutikome įvairių kliučių (kur jų nėra lietuvių gyvenime!), bet tai vis menkas šapelis, prieš tai, ką sutikome milžinmiesčiuose. Jus gal paklausite, kokias kliutis? Ir tai kokios: „Šį vakarą lošia musų miesto socialistai, rytoj — katalikai, poryt — tautiečiai, o kitas dienas užima vietos mažesnės organizacijos, draugijos, chorai, kuopos-kuopelės ir kas gyvas — visi įsikabino į tą nelaimingą teatrą ir melžia, melžia jį..

Mums gi, pionieriams pirmojo nuolatinio lietuvių teatro, pasišventusiems skleisti tik dailę, nei vietos lošimui, nei dienos nebelieka ir mus neužleidžia. Negana dar to, tenka išgirsti įvairių išmėtinėjimų, kaip va: „kaip jus drįstate atvažiuoti musų nepasiklausę! Atmainykite dieną lošimo, nes mes tą dieną norime lošti! (musų plakatai buvo išleisti 2 savaitėms ankščiau negu autorius viršminėtų žodžių). Kodel jus musų nepasiprašėt leidimo! Mes tą patį veikalą nutarėm lošti už dviejų mėnesių, o jus mums norite pagadinti „biznį'' Ir daug, daug gražių žodelių prisiėjo išklausyti nuo teatrališkųjų „biznierių.''

Jie nežino ką daro. Jiems rupi per išnaudojimą teatro ištraukti skatiką iš žmogaus atėjusio į tą „teatrą'', o kad užganėdinti žmogaus dvasinį gyvenimą, pagerinti dailą, turėti savo tikrą Teatrą, apie tai jie visai nesirupina ir neatkreipia į tą savo išnaudojimo „šaltinį'' jokios atidos.

Jie davė man tokius „saldžius'' užklausimus ir reikalavimus, tat ir aš sau pavelinsiu jų užklausti: „Ką jus duodate savo lošimais publikai? Ką jus duodate savo „teatrui'' savo lošimais pačiam teatrui. Kiek jus turite nuosavių teatrų? Kiek jus turite profesijonalių artistų ir dailininkų? Kiek sykių sulošiate teatrą su dailės išvystymo nauda? Ar ne gėda? Jus turite nutylėti, nes atsakymas vienas: nieko, o nieko dailei, teatrui ir dailininkams nedavėte. Taipgi nieko nedavėte ir publikai, kuri nuo jusų „teatrų'' baigia visai atšalti ir bijotis „lietuviškų teatrų.'' Jus nepaisydami į dailę ir jos mylėtojus atitraukėt publiką nuo lietuviškos dailės ir įstumėte ją į įvairias „Chaplino'' tvirkinančias komedijas. Jus lošiate tik savo draugijų, srovių, partijų ir kuopų-kuopelių naudai, kurios nieko bendro su Teatru neturi. Jus skriaudžiate Teatrą! Jus jį nužeminate savo išnaudojimais!

Jus nuo to kudikio-elgetos viską atimate, o jį patį grudžiate į įvairias karčiamų svetaines ir žydų užkampius.

Kodel tas viskas atsitinka? Delto, kad mažai yra Teatro-Dailės užtarytojų. Nėra kam apginti jį, ištraukti iš tų išnaudotojų skriaudėjų rankų.

Sakau mažai, yra tikrų lošėjų-artistų, bet ir ta maža saujalė gali susispiesti į kruvą ir stoti petis į petį ginti savo brangiąją dailę; ištraukti ją iš išnaudotojų rankų ir pastatyti ją ant priderančio jai pedestalo.

Aš, apsigyvenęs laikinai Brooklyne, noriu pradėti naują ir didelį darbą pakėlimui musų sunukusios teatro dailės. Aš manau, aš persitikrinau, kad čia yra milžiniška dirva, idant duoti progą išsivystyti tikram dailės teatrui. Čia žmonės noriai lanko teatrus, bet jie dar daugiaus lankytųsi ir prijaustų teatrui, jeigu mes dailės mylėtojai duosime tame teatre pilną užganą klausytojų dvasiniems reikalavimams. Parodykime dabar atšalusiai prie lietuvių teatro publikai, kad ir lietuviai gali duoti gražų ir naudingą perstatymą, kad ir lietuvių scenos dailė juos gali užganėdinti.

Parodykim, kad lietuviai supranta dailę ir myli ją! Jeigu mes įstengsime žmonijai darodyti tą, tai musų atšalusioji publika vėl sugrįš prie savo teatro ir kartu su mumis pamylės jį. Nustos ji vaikščioti į tuos amerikonų „Charly Chaplino'' balaganus, kurie tvirkina musų jaunimą ir vaikus. Vaikai ant tiek jau ištvirko bėgiodami į tuos „balaganus,'' kad ir ant gatvės pamėgdžioja tą „amerikoniškąją beždžionę.'' Jie jau nieko protingesnio neįstengia nuveikti, nes visas jų protas, visa jų jauna siela persiėmusi tuo „Chaplino balaganu.'' Mes mylėtojai tikrojo dailės teatro, duokime suprasti jaunimui ir vaikams, kokius jie nuodus inpila į savo sielą, į savo protą bevaikščiodami į tą netikusį ir kvailą „balaganą.''

Mes perstatydami gražius ir naudingus veikalus įleisime į jų užnuodytą sielą naują dvasią, naują supratimą apie dailę ir teatrą. Todel, kam yra brangus musų vargstantis ir skurstantis teatras, kam rupi pagerinimas musų vargstančios dailės likimas, kas myli teatrą ir dailę, tegul užmiršta skirstymąsi ir dalinimąsi į partijas, kuopas ir kuopeles.

Tegul užmiršta ypatiškus vaidus, nesusipratimus ir neapikantą.

Teatre, negali ir neturi buti ypatiškų ir partiviškų vaidų!!!

Dailė yra bepartyvė ir liuosa!

Dailė negali but išnaudojama siauriems srovių arba partijų tikslams; todel asmenis, kurie stato ypatiškumus arba savo partiją augščiaus dailės, pasirodo, kaip jie yra dar nesubrendę ir atsitolinę nuo prakilnios dailės uždavuoties.

Dailė tarnauja visai žmonijai, nepripažindama tautos, tikybos arba politiškų partijų. Dailė, stovėdama augščiaus už tas partijas, kelia žmoniją prie tobulesnio dvasiško išsivystymo.

Ji, dailė, yra laisva, kaip paukštis! Plati, gili, kaip jurės arba dangaus mėlynė.

Teatras turi buti mokykla ir tobulintojum musų sielos!

Teatras yra veidrodžio atspindys — musų gyvenime.

Ir taip, vardan gražiosios dailės eikime į kruvą ir dirbkime išvien — **vien tik del dailės!..**

Dirbti lietuvių dailei yra darbas sunkus. Kelias, per kurį reikia eiti, išklotas erškečių digliais, bet nesibijokime ir drąsiai žengkime pirmyn, o vienybėje ir drąsoje pasieksime savo tikslą.

Visos tautos jau nuo senai gėrisi savo dailės tvariniais, savo teatrais, o mes lietuviai dar neturime kuo pasidžiaugti ir pasigėrėti.

Mes dailės mylėtojai duokime publikai gražius perstatymus, užganėdinkime jų dvasinius reikalavimus, o jį užtai atidėkuodama, sutvers mums teatrą — dailės namą.

Tat visi į darbą. Sutverkime nors vieną nuolatinį teatrą ant 800,000 lietuvių Amerikoje.

A. Vitkauskas.

Brooklyn, N. Y.
28-12-16 m.

ŽINIOS IŠ WASHINGTONO.

Raudonasai Kryžius ir Lietuvių Diena.

Centralinio Komiteto posėdyje atsibuvusiame 30 lapkričio, išrinkta p. Lopatta ir kun. Bartuška važiuoti Washingtonan prie R. Kryžiaus, kad susitarus su juom pasiųsti Lietuvon per Švedų-Lietuvių komitetą Švedijoje $50,000. Globai $2,000 ir Lithuanijai $10,000. Mudu nuvažiavova Washingtonan 12 d. gruodžio ir padirbėję Raudonajame Kryžiuje ištisą dieną priėjome prie sekančių rezultatų. Paaiškėjo, kad Raud. Kryžius turi keblumų, kaslink Švedų-Lietuvių komiteto, Centralinio Vilniaus komiteto ir išpradžių turėjęs šiek-tiek neaiškumų su Lithuania. Šie visi Raudonojo Kryžiaus dvejojimai, paėjo iš denuncijacijų iš pusės p. Gugio, **Socialistų Šelpimo Fondo pirmininko.** P. Gugis laiške, kurį mačiau Raudonajam Kryžiuje, denuncijuoja Švedų-Lietuvių komitetą R. Kr., kaipo p. Yčo padarą, ir kaipo tokį, kuris nieko nenuveikė ir neturis lietuvių visuomenės užsitikėjimo. Skundžia p. Gugis ir Vilniaus komitetą nukentėjusiems del karės šelpti, kaipo pirkinėjantį žemes, palaikantį mokyklas ir neduodantį duonos badaujantiems. Tam pačiam laiške giria kiek ingalėdamas Teisių ir Agronomijos draugiją, kuri, anot ano pono, turi visišką kreditą pas vokiečių valdžią, ir kurių narys (aš pridursiu, ponas Jonas Vileišis pirmininkas) pasodintas, tos pat vokiečių valdžios į cypę. Bet tiek to, kaslink tos minėtos draugijos kredito. Mes jai nepavydime geros renomos. Tik kam girti save, peikiant kitus. Juk tas elgimasis yra daugiau, negu neskanus dalykas. O juo labiau nevertėtų socialistams peikti tą draugiją, kurioje išvien ikišioliai visgi sugyveno visų partijų žmonės ir darbavosi pasekmingai Lietuvos labui. Ar-gi p. Gugis yra tokis naivus žmogus, kad jisai skųsdamas Centralinį Vilniaus Komitetą (šis vardas ne oficialis) manė, kad Raudonasis Kryžius pasiųs visus pinigus, surinktus Lietuvių Dienoje Agronomijos ir Teisių draugijai? P. Gugis ir socialistai turi teisę simpatizuoti daugiau Agronomijos draugijai, negu kuriai nors kitai, bet neturi teisės šmeižti Vilniaus lietuvių komiteto, kuris nenupirko nei vieno margo žemės, nes užimtoje Lietuvoje vokiečių valdžia, del labai suprantamų motyvų, nevelina niekam pirkti žemės. Teisybė, kad lietuvių komitetas N. del k. šelpti savo lėšomis užlaiko keletą tukstančių našlaičių, juos rėdo, valgydina ir mokina (net socialistas Biržiška neatsisako jų mokyti). To pavydi minimam komitetui p. Gugis. Matyt ne kokią širdį turi p. Gugis, kad pavydi našlaičiams-kudikėliams, Lietuvos vilčiai, kąsnio duonutės ir žinių pluokšto. Šiuomi turiu pranešti p. Gugiui, kad ir socialistai, kurie priguli prie Agronomijos draugijos, gavę nuo Administratoriaus Michalkevičiaus 8,000 rublių, uždėjo vieną ar porą mokyklų. Taip man kalbėjo vienas Vilniaus socialistas. Ir niekas ne gali peikti socialistų pastangų mokyti ir lavinti vaikų. Iš p. Gugio skundo aiškiai matyti, kad jo pamipta ir sugėdinta doros taisyklė: — Negeisk artimui to, ko pats sau nenori. Juk ir p. Gugis nenorėtų bemoksliu — idijotu likti. Kas butų iš Lietuvos vaikų sužvėrėjusių — nemokančių nei skaityti nei rašyti! Jeigu taip, tai kam reikėjo krakodiliaus ašaras lieti ir skųsti Raud. Kryžiui lietuvių pastangas našlaičius vaikelius mokyti? Naminius reikalus ir vaidus negražu išvilkti prieš svetimtaučius; kad p. Gugis butų išėjęs tautišką lietuvių mokyklą, butų gal nepasielgęs taip netaktingai akyse svetimtaučių.

P. Gugis nieko nežinąs apie Lithuaniją? Keista! Tas žmogus turbut neskaito nei lietuvių laikraščių, kuriuose labai apsčiai buvo žinių apie Lithuanijos veikimą. Galiu jam priminti, kad minėtoji draugija užsiima išimtinai lietuvių nelaisvių (Voketijoje ir Austrijoje) šelpimu. P. Gugis, denuncijuodamas Lietuvos komitetus, gal teisinsis, sakydamas, kad p. Šliupas denuncijavęs juos. Dr. Šliupo incidentą su socialistais svarstė Centralis Komitetas ir išnešė rezoliuciją, kad p. Daktaras privalo pagarsinti laikraščiuose induotą Raud. Kryžiui raportą. Jisai apsiėmė tą padaryti. Pamatysime, kiek teisybės buvo socialistų klyksmuose, ir kaip išrodys p. Šliupo minima denuncijacija. Daleidus, kad ištikro p. Šliupas butų netaktingai pasielgęs, argi toji jojo klaida duoda teisę p. Gugiui daryti dar didesnę klaidą, užsiiminėti nereikalingais ir nešvariais skundais. Reikėjo ilgų prirodinėjimų, kad intikinus Raudonąjį Kryžių viršminėtu komitetu gerume. Išvengimui by kokių nesusipratimų, sutikome su Raudonojo Kryžiaus valdyba, pasiųsti Stockholman telegramą vardu Lietuvių-Švedų komiteto, užklausiant ar galėtų duoti gvaranciją, kad prisiųstus pinigus inteiks Vilniaus komitetui. Gavęs žinią, Raud. Kryžius telegramu pasius ant jų rankų $50,000. Skunde socialistų Gugis vadina savo partiją ne socialistų partija (mat gėdisi tikro vardo), bet progresyve visuomene. Bet dar keisčiau tai pavadinimas National Relief Committee to komiteto, kuris dirbo šale Centralio komiteto. Paprastai socialistų agitatoriai ir laikraštininkai tautos ir tautinių idealų vengia ir juos pajuokia, bet kuomet, prisidengę tautybės vardu gali pasipinigauti, tai jie greičiaus net už tikrus tautininkus to vardo griebiasi. Negražu buti nelogiškais ir veidmainiais!

Nedoriausiu socialistų pasielgimu bus pasinaudojimas Centralinio komiteto ingaliojimu, kad parinkti savo komitetui pinigų. Ištikro! mums bedirbant Raudonajame Kryžiuje paaiškėjo, kad nekuriose vietose; kur išsiųsta C. K. ingaliojimai ir dirbta vardan Centralinio Komiteto, surinkti pinigai pasiųsta socialistų Fondo — komiteto naudai. Matyti, kad žmogeliai buvo apgauti ir suvadžioti nedorų, tų kolonijų socialistų. Reikalui atsitikus, C. Komitetas, galės duoti prirodymų. Tokiu budu socialistai pelnė arti $3,000.

Gi pinigus, kuriuos surinko savo jiegomis be tautininkų ir katalikų pagalbos pasiėmė matyti į Šelpimo Fondą, nes Raudonojo Kryžiaus atskaitoje neteko mums tų pinigų matyti. Žingeidu, ar socialistai pagarsins savo laikraščiuose visus surinktus lietuvių dienoje pinigus ir ar nurodys visuomenei, kur jie mano juos padėti! Kiek mes žinome, socialistų fondas nesiskubina surinktų pinigų siųsti badaujantiems bro-

(Tąsa ant 8-to pusl.)

DR. J. ŠLIUPAS.

Žmonijos Atgimimas

(TĄSA).

ištiesia prie šalies turtų. Ir Boeriai ir Persai, tat, nėra pribrendę prie idealų, kuriuos inkvepia tautybė. Vienus kedena Anglija, kitus bene išgelbės Europos tvarka, kuri turės subręsti po šitai didėjai karei, kilusiai viduvasaryje 1914 m.

Dabar pažvelgsime, kaip tautos kila, beje kaip iš genčių susidaro valstybės? Ir čion imsime paveizdas iš smulkių atdalų žmonijos, nes mums Lietuviams jos labiaus pamokinančios kaipo nusilpėliams, menkajiegiams.

Prieš keletą metų retas iš mūsų bus girdėjęs vardą *Albanų*. Šalis jų, Albanija, tai siauras Adriatiškės jurės pakraštis, aplenktas bergždžiais iš visų pusių kalnynais, per kuriuos tik keletas daubų teveda į Makedoniją rytuose. Aplinkui Albaniją guli Pietinių Slavų ir Graikų šalis. Albanai neturi nė savos historijos: kunigaikštystę sutvėrė Londono sądermė tarp Europos didžiųjų viešpatysčių ir tarptautinė komisija paskyrė, užbriežė rubežius. Nors yra du uostu, Avlona ir Durazzo, bet gamtos turtai ten žlugso nevartojami ir žmonės, šalies gyventojai, tamsūs kaip čebato aulas.

Prie Albanijos Europinės Galybės priskyrė Epeirą, žemės plotą į pietus, kur žmonės namie šneka albaniškai, bet mokyklose jau nuo 18-to amž. mokosi graikiškai. Kada Turkai antdėjo savo jungą, diduma Albanų persivertė į Islamą, bet Epeirotai pasiliko stačiatikiais-pravoslavais, kaip Graikai. Ar įstabu bus, kad 1913 m. jie surengė nacionalę miliciją ir pasipriešino su ginklu rankoje prieš priskyrimą jų prie Albanijos; mat, jų meilė — Graikų pusėn palinkusi.

Albanų susipratimas nesiriša su kalba, bet pālyti tik apirubes. Romos katalikai Mirditiečiai nesijaučia esą gimininga su Moslėmais Elbassano ar Merato, pietuose-gi pravoslavai Epeirotai vartoja graikišką kalbą bažnyčioje ir mokykloje. Namie-gi visi kalbasi albaniškai. Ar neindomu tat, kad kalba ir kiltis neužžiebė jausmo bendros tautybės, nors Albanų kalba labai skiriasi ir nuo Graikų ir nuo Slavų kalbos? Ir ar dar nebus indomiaus, kad Europos viešpatystės tokiems žmonėms sutvėrė atskirą valstybę? Laukinė ar miškinė gentė po prievarta tapo pakelta į tautą!

Mažai mums žinomi yra ir *Slovencai*, kurie gyvena Austrijos Krainoje („Carnisla"): tai yra atskira šaka Slavų šeimynos, ir ji šneka tarme atskira nuo Pietinių Slavų, savo kaimynų. Jų skaičius 1900 m. buvo 1.193.000. Slovencai neturi nė atskiros civilizacijos, nė tradicijos. Vokiečiai su jais nuo senai apsieina gana gražiai ir ju sostinė Laibach atsiduoda vokiškumu. Uostinis miestas Triest priklauso Habsburgams nuo 1382 m., nors vakarinė dalis Istrijos pussalio prigulėjo Venecijai iki 1797 m., o Austrijai atiteko 1814 m. Geografiškas šalies padėjimas traukia juos prie Pietinių Slavų, bet gyventojų palinkimai iki nesenai buvo vokiški. Tautinis susipratimas ėmė gimti, tik kada Serbija pergalėjo Turkus ir Bulgarus. Ar jų dvasė atgys? ar jie prisidės prie federacijos Pietinių Slavų? tai ateitis atsakys. Slovencai neišplėtojo savo literaturos, o kultura jų tai vokiška, tai itališka. O vienok jie turi progą po šitai karei ingyti laisvę. Mat, reikės Vokiečiams surasti per jų šalį kelias į Adriatiškę jurę... Štai kaip tautos kila čia ar kitur.!

Kad savo tautiečius padrąsinus į geresnę ateitį, imsime dar kitas smulkias tautybes, kurių ateitis turės buti pažymėtina. Štai va:

Krikščioniški *Maronitai* Lebanono kalnynuose, kilę iš senesnės Syrų gentės, užlaikė savo Arabišką dialektą ir religiją nuo laikų, kada Arabai užnešė į šalį Islamą. 18-tame metašimtyje jie įstojo į Romos katalikybę ir pateko po Francuzų intaka, kurią tai intaka sudrutino dar žinomoji Krimo karė. 1864 m. Maronitai sukilo ginti savo užbrėžtą autonomiją, ir Francuzija išrupino jiems autonomišką Lebanono vilaiėtą su krikščioniu-gubernatoriumi nominuotu rods Portos, bet esantį po Europos pagalvojimu. Čion gyvena apie 300.000 Maronitų (gal but iš viso yra jų visoje Syrijoje iki pusės milijono). Iš dėkos Francuzų misijų, jie yra apsišvietę ir vikrūs, ir pasibaigus didėjai karei, nėra abejonės, kad tveriant Naująją Arabiją, Maronitų likimas netaps iš akių paleistas.

Irgi *Druzai* Syrijoje kalba arabiškai; tai neapmalšomi Izmaėlitai. Jie įsidrutinę yra daubose tarp Lebanono ir Anti-Lebanono kalnynų; iš viso jų yra apie 145,000. Jų sodybos Haurane perkerta gelžkelinę piligrimų kelionę iš Damasko į Hedžaz.

Ir Maronitai ir Druzai turi tradicijas savos autonomijos ir atsižymi savo ypatingu korporatyviu jausmu. Abiejų kaimai yra labai susimaišę, taip kad ant žemlapio sunku butų atskirti vieną draugiją nuo kitos.

Na, ir tokia smulkia kruvelė žmonių turi prie dabartinių sąlygų ne tik viltį, bet užtikrinimą autonomijos ateityje..

Sakysite, kad mes atsidurėme Azijoję. Grįžkime į Europą. Visiems yra žinoma šalis Belgų – nelaimingoji šitoje karėje *Belgija*. Šalies gyventojai ne yra vienos kilties. *Vallonai* šneka francuziškai ir užkariavimais keletą sykių buvo inkorporuoti į Francuziją; bet jiems tokia vienybė nepatiko. Jeigu jie kuomet-nors prisidės prie Francuzijos, tai tik delto, kad laisvamaniai ir socialistai nekenčia konservatyvizmo ir klerikalizmo Flamandų, kitos gyventojų pusės.

Flamandai ar *Flemingai* šneka žemvokiška tarme, mažai besiskiriančia nuo holandiškos kalbos. Kada viduramžinė Flamandų civilizacija nuėjo žemyn 16-me amžiuje, tai francuziškoji kalba išstumė laukan naminę Flamandų kalbą ir literaturoje ir apšvietoje. Pas Hollandus jau nuo 16-to amž. kulturinė kalba išsidirbo ant lygios su Francuzų ar augšt-vokiečių kalbomis, o pas Flamandus literaturos atsigimimas — tai naujoviškas judėjimas.

Priegtam Hollandai yra Kalvyniškiais, o Flamandai, aršūs Romos katalikai, todel tarpe jų bendro tautiško susipratimo nėsą ko laukti ateityje, tuomi labiaus, kad „jauna-flamandišku" atsigimimu persiėmė visa Flamandų liaudis ir savo kalbišką susipratimą visur išstumia priekyn.

Čion turime pavyzdį dviejų atskirų genčių, turinčių bendrus gyvenimo ir politikos reikalus. Jų neperskyrė nė Vokiečių kaizerio užkariavimai, nė negalės perskirti Europos įvyksiantis santaikos kongresas. Vienybės dvasė atstovės prieš visus, kad ir kaizerio, pasikėsinimus.

Matėme tautų puolimą ir kilimą. Pirma negu prieisime prie tautybės apibudinimo, reikia dar prisiminti, kad šiandien turime didėles neprigulmingas valstybes, su bendromis įstaigomis ant neapmatomų plotų, kartais išmėtytų po visas svieto pabulkes. Tai taip vadinamos *nacijos*, kurias mes pavadintumėme kerpėmis ant tolynžangos medžio. Juk-gi neviskas, ką gamta pagamina, yra gera žmonijai. Ir nacijos nelygiai atsimuša tautų gyvenimo negerovėje. Negalime sutolyginti Rossiją su Vokietija, nė-gi Vokietiją su Anglija, arba šitąją su Amerikos Valstijomis.

Nors *Vokietija* vadinasi konstitucionale monarchija, tečiaus iš padugnių imant — tai šalis didžiausio despotizmo. Nors yra ten Reichstagas (valstybės duma), bet visa valdžia — bent taikos ar karės apskelbimas, kariumenės viršininkystė, o net ir finansų prieglobstis, — esti rankose Hohenzollernų vyresninko, beje kaizerio, rankose. Šiandien Hohenzollernai esti atrama visų kitų despotijų: Austrijos, Maskolijos ir kitų mažesnių autokratų. Vokietija remiasi ant militarizmo: kiekvienas vyriškis, nuo 18 iki 45 metų amžiaus, priverstinai tarnauja valstybei kariumenėje, ir sulyg kaizerio pašaukimo pasirengęs yra pamesti savo šeimynos ryšius ir eina kariauti „vardan dievo už kaizerį." Visa nacija pasišventusi yra patarnauti iškėlimui garbės, turtu ir valdžios Hohenzollernų pasistiebėlio, kuris save tebeskaito „dievo pamostytiniu, iš dievo mylistos viešpačiu." Kas nėsą tarnavęs kariumenėje, tas nė guodos neturi. Mokslas, daila, pramonė ir prekyba — viskas tarnauja vienam jieškiniui, beje Hohenzollernų išaugštinimui. Ir tie taip toli savymeilėje nuėję yra, kad savo mokslininkams liepė apskelbti savo žmones esant viršžmogiais, beje patapus augštesne žmonijos veisle, ir kad kaip tokiems visi kiti žmonės pasiduoti turi kaipo patil-

(TOLIAUS BUS)

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrųjį karalių

Pas gudus išgirdęs lietuviškai papasakojo JONAS VILŽELIS.

(TĄSA).

Nuo mužikų tų juokelių
Drugys ėmė krėst karalių;
Nemiegodams naktimis,
Griežti-griežė dantimis.
Kareivių nedaug turėjo,
Mat, sutraukti nesuspėjo.
Kaip čia veikti, ką daryt,
Kuo čia bėdą nuvaryt?
Prie jo dvaro tada buvęs
Pikts raganius, — nė šventikas,
Nė tai velnio užtarikas.
Augštas, pliks, visai išdžiuvęs,
Ir išgeltęs, tartum, suris.
Šimtą metų jau jis turis.
Pas jį, Mikė, nusbildeno,
Stipriai į duris klibeno:
— „Vai tu, tėvai, pasakyk,
„Musų širdį nuramink, —
„Ar priseina jau mums žuti?"
O raganiaus savo bute
Tuomet žolynai virenta
Burtų žodžiai bemurmenta.
— „Šį dar kart praslinks baisybė, —
„Didi tarp žmonių tamsybė, —
„Ten aklų nesuskaityti.
„Geras ženklas štai matyti:
„Mat, kaip garas susisuko
„Va ant šito kaistuviuko, —
„Žmonių kraujas jame verda...
„Ir girdžiu štai aiškiai skardą:
„Brolis brolį muš ir smaugs,
„Ir gatvėmis kraujas plauks.
„O dabar sau sveikas eik,
„Man pabaigti darbą reik.
„Eik į sėstą savo sėsk,
„Karo tarybą sukviesk."

*

Grįžo Mikė į namus,
Liepė tuoj sukviest visus
Kunigaikščius ir vadovus,
Valdininkus ir žinovus.
O taip jau ir šventikus,
Kur kvailina mužikus.
— „Vai patarkit, prakalbėkit,
„Mužikus prispaust padėkit,
„Nes kaip jie įsidrąsis
„Pataraudams mus išvys, —
„Mane ir su karaliene,
„Iš užumarių cariene.
„O ir jus dar, išlydės,
„Jeigu taip ilgiau bruzdės."
Taigi tarės ir kalbėjo,
Bet prie nieko nepriėjo.
Tik paskėlė štai iš vietos
Viens tėvunas, — tai Uostutis.
Giminės jis nežymėtos,
Bet mokėjo visas kliutis,
Sau nuo kelio greit nuvyt
Ir geriausiai už visus
Jis vilioję mužikus.
Užtat nėr ko nė sakyt,
Kad augštai jį Mikė laikęs,
Žymius ženklus jam suteikęs.
Taigi jis kalbėt pradėjo.
— „Štai kas gelbės beabėjo:
„Didis Mikė, musų pone!
„Tu suteiki tuoj malonę,
„Manifestą sutaisyk;
„Ten žmonėms tu pasakyk,
„Kad jiems tikrą laisvę duodi,
„O pirmiausia — laisvą žodį:
„Butent kvailas, išmintingas,
„Ar varguolis, ar turtingas —
„Apie tavo žandarus,
„Činaunikus, bei vadus, —
„Ką tik blogo sužinotų,
„Kad tau stačiai žinią duotų.
„Už tą nieks jo nebaugins,"
„Nei šaltojoj nekankins;
„Tokiu budu, pastebėk, —
„Praeis laiko nebekiek,
„Aišku bus, kas maištą kelia,
„Kas prieš tavo eina valią.
„Te jie sau parėkavoja,
„Te sau džiaugias ir švajoja, —
„Mes tuom tarpu nemiegosim,
„Apie viską pagalvosim,
„O pirmiausia, nėr ko laukti,
„Reik kareivius greit sutraukti."
Čia karalius ir prašvito,
Lyg akmuo nuo jo nukrito.

(TOLIAUS BUS)

K. ŽID'AS.

Apie kooperacijas

Sulietuvino P. N.

(TĄSA).

darbininkais ir reikalauti iš jų sunkaus bei ilgų valandų darbo. Juk buvo atsitikimai, kuomet darbininkai streikavo ir kooperatyviškose įstaigose, bet ką gi tas priparodo? Tas parodo, kad dar žmonės nedasiauklėjo lig to, kad tą dalyką gerai sutvarkius, kad vartotojo morališkas ir ekonomiškasis supratimas dar labai menkas, kad dar jis negali pilnai naudoties jam priklausančia valdžia, kad dar kooperatyvų darbas guli ateityje. Panašiai tam, kad kaip liaudžiai nepakanka dar duoti balsavimo teises, kad ją paversti iš vergės į ponią, taip dar nepakanka to, kad susijungę vartotojai į dideles kooperacijas galėtų daug reikšti. Čia žmonėms šias idėjas reikia inauklėti, kad jie jų naudingumą ir svarbumą suprastų.

VARTOTOJO VIEŠPATYSTĖ.

Žmonija jau beveik ištisą šimtmetį išbandė demokratijos viešpatavimą politiškame gyvenime ir aptūrėjo daug nesmagumų. Tai kaip gi galima ką nors gero laukti iš tokios pat demokratijos ekonomijos srityje? Suprantama, kad žmonės nesuprasdami svarbumo demokratijos, nemokėjo naudotis savo teisėmis, taip nesuprasdamas vartotojas savo reikalų negalės naudotis savo teisėmis ir ekonomijos srityje. Liaudis dar ligšiol nei vieno kito nesupranta. Bet jeigu pats geriausias budas išmokti plaukti yra tame, kad reikia tankiai vandenyje maudytis, tai toks pats budas ir ekonomijos bei politikos srityse, tai yra kuodaugiausiai steigti kooperacijų, aiškinti, mokytis ir tik tada bus prieita prie ko nors geresnio. Taip ir elgiasi kooperacijų šalininkai, juk kooperacijų klausimas pilnai teorijoje išrištas.

Ekonomistai-konservatai tvirtina, kad visuotino balsavimo pavyzdis nedaug ką gero žada. Tegul tas buva taip, bet atidžiau prisižiurėjus pasirodo, kad tose šalyse, kur nėra visuotino balsavimo dalykai dar blogiau stovi. Jau bent rodos turėtų buti visiemsaiškubent iš to, kad ten, kur yra visuotinas balsavimas, niekas jau jo nenori panaikinti, bet ten kur jo dar nėra, daugelis reikalauja, kad jis butų įvestas. Tas pats ir su kooperacijomis.

Ekonomistai-liberalai vėl pasakoja, kad kooperativiškasis kolektivizmas visiškai užslopina individualinę inicijatyvą, visokią pirmynžangą, progresą. Tiesa, gal but ir čionai dalis teisybės, juk pagamintojas yra didelis egoistas, jis vadovaujasi tiktai savo asmeniškais reikalais ir tas jį daro darbščium, išmisliu, tuom tarpu kaip vartotojas pasiviškas, bešališkas. Bet tas tai tiktai delto taip yra, kad vartotojas nežino savo pareigų, nenori mainikauti savo skoniu, jis priešas naujo. Man teko girdėti nuo vieno mano gero draugo sekantį stebėtiną pavyzdį: „Miltų malimo išdirbystė pakilo iki tokio augšto laipsnio, kad mašinos ne tiktai atskiria žieves nuo grudų branduolių, bet dar pirmiau grudus nuvalo nuo dulkių, kurios buvo ant grudų." Tai argi jūs manote, kad vartotojai padėtų tiek daug darbo, kad turėti taip tyrą duoną? Jie ir ikišiol valgytų sau juodą duonelę, kaip jų tėvai kad valgė ir ji jiems butų gera. Jeigu mes dabar valgome tyrą, baltą duoną, tai tam turime pasidėkavoti tiktai liuosai konkurencijai!"

Puiku! Bet šis pavyzdis kaip tik kalba už kooperacijas. Duonkepiai kepdami duoną irgi nors kiek mano, kad tuom bent kiek pasitarnauti duonos vartotojams? Nieko panašaus! Jie mano tiktai apie savo pelną. Jie žino, kad balta duona gardi tiktai kolei ji nepasenus; jei duona kiek paseno — ji darosi negardi, vienok paprasta tyra iš netaip nuvalytų grudų iškeptą duona pasilieka gera per keletą dienų. Taigi duonkepis ir išskaitliuoja, kad vartotojas ateis pirkti duoną kas rytas, seną jis nevalgys. Iš kitos pusės beveik ketvirta dalis grudų, ir tai ta dalis, kuri labiausiai maitinanti, išmetama kiaulėms. Tai argi čionai duon-

(TOLIAUS BUS).

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

liams Lietuvoje.

Iš R. Kryžiaus raporto matyti, kad daugelis lietuvių kolonijų dar neprisiuntė čekių nei R. Kryžiui, nei Liberty National Bank New Yorke nei Centraliniam Lietuvių komitetui. Vertėtų pasiskubinti. Raudonojo Kryžiaus vardu atėjo arti $75,000. Smulkias žinias pagrąsins C. Kom. sekretarijatas.

Pabaigę su Raud. Kryžiumi, nuėjova pas vokiečių ir rusų ambasadorius; rusų ambasadoriaus prašėme, kad insakytų New Yorko konsuliui prispausti antspaudas ant siunčiamų Lietuvon drabužių. Ambasadorius prašė parašyti jam detaliai, kas manoma įsųsti, kiek, nuo ko, ir kur. Tuonet jisai apsiimsiąs telegrafuoti savo valdžiai Petrogradan, užklausiant jos ar neturi ką nors priešingo prieš tą lietuvių sumanymą. Gavęs žinią iš Petrogrado, ambasadorius apsiėmė pranešti C. Komitetui. Vokiečių ambasadoriui indaviau vardus nekurių norinčių važiuoti Lietuvon. Iš viso indaviau 13 vardų. Dauguma iš jų merginos, arba Amerikos piliečiai. 4 paėmiau rusų piliečius. Negalėjau pasinaudoti nekuriu kandidatų norais, nes pasirodė iš laiškų, kad visiškai nemoka lietuvių kalbos, arba, kad nėra baigę jokios mokyklos. Dauguma kandidatų klausė manęs laiškuose, kokia yra gyvybės gvarancija Vokietijoje. Šiuomi turiu pranešti, kad vokiečiai, jeigu sutiks įsileisti mokytojus ir daktarus Lietuvon, tai žinomas daiktas, kad gvarantuos ir gyvybę, jeigu minimi asmens neprasikals kuom nors militarei valdžiai, bei vietiniems įstatymams. Tinkamų Lietuvon kandidatų kelionės lėšas apsiima apmokėti Tautos Fondas. Mokytojams algas, žinomas daiktas, apmokės Lietuvos vietiniai komitetai. Lietuvių mokytojų ir daktarų reikalingumą Lietuvoje gali suprasti visi, kuomet gausime formalį iš Berlino ir Lietuvos leidimą, galėsime pasiųsti tėvynėn ir daugiau mokytojų, nes begalo didelis jų tėn trukumas. Lenkai baigia lenkinti Vilniaus ir Gardino gubernijas. Esama atsitikimų, kad patis lietuviai nekuriose vietose dirba lenkų darbą. Tai lietuviai mokytojai atsimena, kad sykį sulenkintas kraštas, šimtą kartų sunkiau atlenkinti.

Lietuviai mokytojai! Rengkitės į didelį tautos darbą. Po karės mes juk neįsileisime svetimtaučių mokytojų Lietuvon. Gali važiuoti visi čion gimę lietuviai, kurie pabaigę nors 8 skyr. viešų bei privatinių mokyklų, gerai žinantįs ir rašantįs lietuvių kalbą. Gali važiuoti Lietuvon tie mokytojai, kurie Lietuvoje yra pabaigę mokytojų seminarijas, arba 4 gimnazijos klesas. Rengkitės tat Lietuvon, nes galimas daiktas, kad sulauksime prielankaus vokiečių valdžios atsakymo iš Berlino. **Kun. Dr. V. Bartuška.**

A.L.T.S. REIKALAI

ŽODIS Į SANDARIEČIUS IR VIENMINČIUS.

Pažangiųjų tautininkų augščiausiu tikslu buvo **lietuvių ir Lietuvos gerbuvis.** Lai šis šauksmas mumyse pasilieka ir ant toliaus. Ypač šiuo laiku mums reikia sukrusti, kuomet ateina žinios, jog Vokietija tikrai manantį sutverti savystovę Lietuvą. Žiurint į šiuolaikinį karės bėgį ir Vokietijos diplomatų taktiką, gali jai tas pavykti. Bet šglies laisvė dar nėra jos gerbuvis. Protingas šalies surėdymas — tai gerbuvis. Todel, gerbiami vienminčiai, — sukruskite, šaukite viešus susirinkimus, susirinkimėlius, gvildenkite klausimus, kurie butų pageidaujami del Lietuvos gerovės ir išneškite toje linkmėje rezoliucijas, kurios bus kelrodžiu musų pasiuntiniams Valstybių taikos kongrese, Lietuvos businties senatui ir kongresui. Ypač atkreipkite atidą į musų tremtinius po įvairius Rusijos užkampius. Tai klausimas ekstra, kuris turi but gvildenamas kuogreičiausiai. Tukstančiai musų geriausių brolių už platinimą apšvietos ir skleidimą žmoniškumo idėjų, buvo tremiami į tolimas pasvietes, kur kenčia didžiausį vargą. Jie, skirdamies su gimtuoju kraštu, buvo kupini vilties, jog ateis laikas, kuomet Tėvynė-Lietuva paguos juos, kaipo geriausius sunus. Tat stengkimės, kad jų viltis išsipildytų ir kad mes galėtume broliškai paspausti jų dešinę ant laisvos Gedimino žemės. Jų išliuosavimui berods būtų du keliu: per taikos kongresą ir derybose su Rusija. Kaip vienas, taip ir antras gan sunkus, bet mes privalome tą atsiekti. Tat, broliai, — kiekviena kolonija, — prie darbo!! nežiurint kiek mus kur yra, nes didžius darbus atlieka dažniausia ne kiekybė bet kokybė.

Su augšta pagarba,

R. Adžgauskas,
Vice-pirm. ALTS.

NAUJA KUOPA SUSITVĖRĖ.

Norwood, Mass. — Gerb. Tautieti: — Šiuomi pranešu, kad mes, Norwoodo tautininkai, sutvėrėm Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopą iš 8 narių, ir sumokėjom mėnesinę, kurią čia prisiunčiu (40c.) ženkleliais.

Sekr. **J. Pašakarnis.**
1152 Washington Str.

Tamstų kuopa gauna Sandaroje iš eilės 31-mą numerį. Meldžiami praneškite apie kuopos susitvėrimą ir jos numerį susinešimų sekretoriui, p. St. Mockui (194 Athens Str. So. Boston, Mass.). Iš jo taipgi pareikalaukite programų ir čarterio.

J. O. Širvydas.

ANT SANDAROS LAUKO.

Central Brooklyn, N. Y. (Nuo Tautiškosios Savaitės). — Gruodžio 14 d. vakare, rupesčiu Tėv. Myl. 44 kuopos, svetainėje po 27 Hudson Ave., buvo „Tautiškos Savaitės" vakarėlis — tautinės spaudos paroda ir prakalbos.

Vieta sudėjimui knygų ir laikraščių buvo apšviesta elektrika ir apdengta aplink vėliavomis. Knygos išstatytos parodoje buvo vien moksliškos ir tautiškoje dvasioje rašytos, taipgi ir beveik visi TMD. leidiniai.

Laikraščiai buvo išstatyti: „Vien. Liet.", „Lietuva," „Ateitis", „Dirva", „Amerikos Lietuvis" ir „Tėvynė."

Prakalbos prasidėjo 8:15 vak. Pirmas kalbėjo Columbia universiteto moksleivis, p. P. J. Purvis, — daugiausiai laiko pašventė apie Lietuvą ir jojos istoriją. P. Purvio kalbos galėtum per nakt klausyties, nenubostų: malonus balsas, švelnus-rimti žodžiai paremti faktais iš lietuvių gyvenimo; neyiėnam ašaras iš akių ištraukė.

Antras kalbėjo medicinos studentas, p. L. Bušmonas, — apie alkoholio kenksmingumą. Paskutinis kalbėjo p. J. Liutkauskas — apie ALTS., jos mierius ir tt. Į dvi valandas laiko pastarajam kalbėtojui pavyko taip nuosekliai išreikšti savo mintį apie Lietuvių tautą, partijas ir spaudą, kad po prakalbų rengėjai to vakaro išpardavė knygų už $24.85. Laikraščių užrašyta 22 naujiems skaitytojams ant vienų metų, ir prie TMD. 44 kp. prisirašė 17 naujų narių; tarpe jų dvi merginos. Žmonių buvo pilna svetainė; vėliaus atėję turėjo stovėt. Visi iki pat galui užsilaikė labai mandagiai ir atidžiai klausėsi.

Žodžiu sakant, tautinės spaudos parodos savaitė šios kolonijos rengėjams pavyko geriau negu socialistams ir katalikams. TMD. 44 kuopelės nariai patįs nesitikėjo tiek pelnyti iš medžiagiškos ir tautiškai-dvasiškos pusės, nes iki šiolei apšvieta ir Tėvynės meilė daugumui vietinių žmonių mažai teapėjo. Už atsilankymą publikai, o labiausiai kalbėtojams rengėjai taria širdingą ačiu.

TMD. 44 kp. narys.

Brooklyn, N. Y. — Gruodžio 14, 15 ir 16 vakarais čionai atsibuvo vakarėliai, pašvęsti „Tautiškosios Savaitės" apvaikščiojimui, parengti Lietuvių Tautiečių Klubo — ALTS. 1-mos kuopos. Pirmą vakarą buvo suloša linksma komedijėlė — „Aptiekorius" ir trumpa prakalbėlė, ant pabaigos šokiai. Antrą vakarą buvo didelės prakalbos — kalbėjo p. p. J. O. Širvydas ir J. V. Lutkauskas, abu išdėstinėdami Lietuvos padėjimą, musų dabartinius reikalus, taipgi aiškindami ALTS. programą. Trečią vakarą buvo p. A. Račiuno rodomi krutantįs paveikslai, „Lyros" choro (vedamo p. Bukšnaičio) dainos, „Šventakupriu" kvarteto hymnas, ant galo balius. Per visus tris vakarus buvo išstatyta labai dailiai parinkta musų geresnė literatura, tautiškieji laikraščiai, renkami skaitytojai ir tt.

Vakarėliai iš visų atžvilgių nepeiktinai surengti, bet publikos visuose mažai telankydavosi. Tam yra daugybė priežasčių. Tarpe tų svarbiausi bus tame, kad „Tautiškajai Savaitei" neužjautė nei katalikai, nei socialistai, kurie bu dami svetimais Lietuvos politikai (internacionalai), bijo visko, kas tik jų vadovų yra draudžiama. Socialistai po didele bausme savo nariams uždraudė, kad gink Markse! nesilankytų „draugai" tenai, kur apie Lietuvos reikalus kalbama ir veikiama. Katalikai, butent vyčių kuopa, subatoje surengė ant patyčių savo „teatrą". Tokiu budu šiuo sykiu ir socialistai ir katalikai ištikimi pasiliko savo partijų vergijos bizniui. Ar ilgai jie dar vergaus, tai negalima žinoti. Amerikos lietuvių historijoje Brooklyno lietuviai atsižymės vergavimu svetimiems dievams daugiaus, negu koki kita lietuvių kolonija. Neveltui čia ir saliunai klesti ant žėdno kampo.

Paminėti reikia, kad antrajame „Tautiškos Savaitės" vakarėlyje, po prakalbų, tapo susirinkime išnešta rezoliucija, protestuojanti priešais įvedimą Lietuvoje policijinės vokiečių valdžios, priešais ėmimą rekrutų į vokiečių armiją iš Lietuvos, priešais gabenimą lietuvių į Vokietijos vergiją (delko buvo Suvalkijoje net žmonių sukilimas iššauktas.) Tos rezoliucijos padaryta dvi kopijos, iš kurių viena pasiųsta prezidentui, p. Wilson, antra — Suv. Valstijų Kongresan.

Už surengimą „Tautiškosios Savaitės" lai bus ačiu ALTS. 1-majai kuopai. Ta savaitė visgi paliko nemažą tarpe brooklyniškių pėdsaką. Ateinančiais metais toki savaitė gal bus laimingesnė ir gal paregės savo susirinkimuose jau daugiau lietuvių pasiliuosavusių iš dvigubos vergijos jungo. **Lietuvos Sunus.**

Cambridge, Mass. — Gruod. 11 d. atsibuvo prakalbos, parengtos 9-tos kuopos ALTS., agitacijai už tautystės idėją, — galima labai pasidžiaugti, kad ir vietos lietuviai, užsiėmė Tautiškaja savaitė. Vakarėlį atidarė kuopos pirm. p. P. Bartkevičius; perstatydamas, su kokiu tikslu yra parengtos šios prakalbos, davė suprasti, kad ir Cambridge lietuviai nepasilieka nuo kitų lietuvių kolonijų Amerikoje tame prakilname darbe.

Kalbėtojai buvo iš So. Bostono, pp. S. E. Vitaitis ir J. Kerdiejus, ir iš Brocktono, p. Kazlauskas; tarpais prakalbų labai puikiai padainavo „Jaunuomenės choras," taipgi ir solistų buvo, kurie savo maloniomis dainutėmis, publiką linksmino, priegtam dar maži vaikučiai Kasparavičiukai, gražiai padeklamavo. Žodžiu sakant, noriai žmonės klausėsi ilgų prakalbų bei dainų ir deklamacijų; bet ypač malonu buvo matyti musų vaikinus ir merginas sandariečius, vaikščiojant po salę su pundeliais tautiškų laikraščių ir knygų, ir išpardavinėjant juos skaitlingai susirinkusiai miniai.

Už surengimą taip puikių prakalbų, lai bus garbė 9-tai kuopai ALTS. **Sandarietis Gėlė.**

Clinton, Ind. — Nepalaikykite, draugai sandariečiai, už blogą, kad musų kuopelė ikišiolei nieko neveikė, — nes mes žiurėjome į Centro valdybą. Kadangi ji per vasaros karščius jokio didelio veiklumo neparodė, todel ir mes lukuriavome. Dabar-gi, kuomet C. pravedė įvairaus veiklumo kelius, pradėsime ir mes ką-nors veikti.

Butų gerai, kad A. L. T. Sandara, išleisdama knygutes, duotų jas savo nariams dykai, — už tą pačią mokestį, kurią dabar mokame, kaip ve daro TMD. Tada butų galima gauti daugiau narių prie Sandaros. Dabar-gi aš persitraukiau 10 egz. knygelių „Apie Patriotizmą," ir buvau priverstas išdalinti už dyką, pakol sujudinau narius užsimokėti į A. L. T. S. **Jonas Skinderis.**

Bridgeport, Conn. — Valio Bridgeport! Kuriasi vakarinė Lietuvių Mokykla, kurią organizuoja vietinė A. L. T. S. kuopa. Tikimasi, jog bus gauta kambarys miesto mokykloj; mokytoją gi turėsime savą p. R. Adžgauską, kuris apsiėmė mokyti kokius tris vakarus į savaitę be jokio atlyginimo. Tai naujiena, kokios dar nebuvo šioje kolonijoj. Ši idėja tik tada pas mus apsireiškė, kada tautiškoji dvasia ėmė plėtotis tarpe vietos lietuvių. 15 kp. A. L. T. S. taipgi nutarė rinkti knygas del belaisvių lietuvių. Žymią pradžią padarė p. A. Stankevičius — 6 tom., V. Kudirkos raštų ir kiek smulkesnių, R. Adžgauskas — daugiau 20 knygų, įvairaus didumo, taipgi ir kiti pasižadėjo, o šį tą paaukuoti.

Nutarta nupirkti 3 egz. d-ro Šliupo knygos: „Lithuania in Retrospect and Prospect" ir patalpinti jas angliškuose knygynuose. Jų nupirkimui aukavo: J. Kazlauskas, A. Stankevičius ir K. Valinčienė po $1.00. Socialistai kviečiami į debatus, rengiama lošti teatrą ir tt. Abelnai, pas mumis didžiausia darbymetė šiuo laiku. **Narys.**

Norwood, Mass. — (Pirmi tautiečių žingsniai). — TMD. 36 kp. surengė 3-jas prakalbas ant tautiškos savaitės, kurios atsibuvo Lietuvių Tautiškame name. Pirmos prakalbos buvo 10 d. gruodžio; kalbėjo J. Baniulis ir St. Mockus. Prakalbos nusisekė gerai; kalbėtojai daugiausiai aiškino apie TMD. ir tautiškumą.

Sveikiname visus musų kostumerius ir rėmėjus linkėdami laimingų ir linksmų ateinančių NAUJŲ METŲ.

M. MIERZWINSKAS

UŽLAIKO DVI

DIDELIAS

BUČERNIAS,

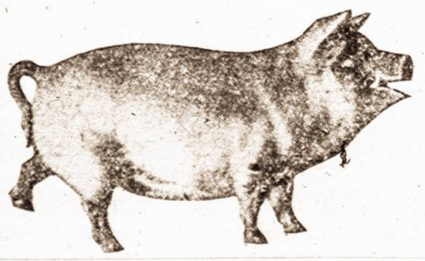

Kurioše galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandiu, visokių Dešru, ir visaip padarytos.

Rukytos Mėsos, Jaunu Paršiukų, Kumpiu, krajavu Taukiniu ir kudu Lašiniu.

VISADOS ŠVEŽIA MĖSA IR ČYSTAI UŽLAIKOMA

M. MIERZWINSKAS

75 Grand St.
Kampas Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint

BUČERNĖS

41 Avenue A
Kampas 3-rd Street,
New York, N. Y.
Tel. 2174 Greenpoint

Ant galo buvo duoti klausimai, į kuriuos kalbėtojai atsakinėjo ir publiką užganėdino. Antros prakalbos buvo 14 d. gr. kalbėjo A. L. T. Sandaros organizatorius M. Šalčius. Pradėjo kalbėti nuo senovės Lietuvos historijos laikų ir baigė dabartiniu lietuvių veikimu. Jo kalba buvo užimanti ir įspudinga. Publika atidžiai klausėsi. Pabaigus jam kalbą, irgi buvo duoti klausimai, į kuriuos labai aiškiai atsakinėjo. Trečios prakalbos ir koncertas buvo 17 d. gruodžio; kalbėjo J. Kerdiejus ir A. Rimka, — abu iš So. Bostono. Kalbėjo apie TMD. reikalingumą ir jos naudą ir taipgi aiškino apie visas tris sroves ir jųjų darbus ir nauidngumą.

Taipgi aiškino apie A. L. T. Sandaros programą ir josios reikalingumą lietuvams amerikiečiams, ir kvietė, kad ir norwoodiečiai nepasilikų nuo kitų kolonijų, bet eitų sykiu prie darbo ir sutvertų A. L. T. Sandaros kuopą Norwoode, kas ir tapo įvykdinta: po prakalbų susitvėrė A. L. T. S. kuopa iš 7 narių ir ant vietos susiėję nutarė, kad kiekvienas narys turi užsimokėti 25c. įstojimo ir 10c. mėnesinių mokesčių; ir nutarta laikyti susirinkimus mėnesyje sykį kas 4-tą panedėlį. Ištariame širdingą ačiu So. Bostoniečiams už jųjų darbštumą ir padėjimą sutverti ALTS. kuopos. Daugiausiai pasidarbavo apskr. sekr. J. Kerdiejus prie to prakilnaus darbo įvykdinimo. Kuopon įstojo šios ypatos: J. Pašakarnis, J. Pėža, J. Sabaitis, A. Jankunas, J. Ruškis, J. Kučinskas ir K. Kučinskas. Ant vietos išrinktas komitetas į kurį inėjo šios ypatos: pirm. J. Pėža, pagelb. J. Sabaitis, protokolų rašt. J. Pašakarnis, finansų rašt. A. Jankunas, ižd. K. Kučinskas. Dar tą patį vakarą įstojo į kuopą S. Bartulis. — Galima tikėtis, kad neužilgo turėsime apie 20 narių, nes daug yra prijaučiančių tam žmonių; kad ir nekurie socialistai agituoja žmones, kad nerašytųsi prie musų naujos organizacijos, bet tas mažai kenkia.

Jaunas Tėvynainis.

Worcester, Mass. — Guodotinis Tamista (Širvydui): — Čionai prisiunčiu $4.65 mėnesinių nuo musų 16-tos kuopos, ir meldžiu prisiųsti mums daugiau mokesčių lakštų, nes jau paskutinį išsiunčiu. Musų kuopelė gerai stovi. Kaip matote iš 26 užsimokėjusių, yra 5-kios mergaitės.

V. J. Krikštolaitis.

T. M. D. REIKALAI

NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO TMD. KUOPOMS PRANEŠIMAS.

Diena po dienos artinasi ir jau visai nebeilgas laikas, — kaip tik po Tautiškos Savaitės, — tuojaus prasidės ir N. A. apskričio TMD. prakalbų maršrutas, kuriame apsiėmė važinėti p. M. Šalčius iš Wikles Barre. Todel-gi kuopos, kurios dar neužsiregistravote prie maršruto, malonėkite iš laiko užsiregistruoti, kad butų galima paskirti laiką, kada kalbėtojas važinės su prakalbomis.

Atskiros kolonijos, kur nėra T. M. D. kuopų, o norėtumėte surengti sykiu prakalbas bei sutverti TMD. kuopas, malonėkite užsiregistruoti. Kiekviena kuopa savo valdybos antrašus malonėkite priduoti Apskričio susinešimų raštininkui. Maršruto lėšų ir kitų patarimų delei, kreipkitės pas apskričio raštininką:

S. A. Geniotis,
79 Vine St., Montello, Mass.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

TMD. 85 KP. NUTARIMAI.

Montello, Mass. — Gruodžio 3 d. laikytame kuopos susirinkime, atidarius jį pirmininkui A. Čižauskui, šiaikas buvo veikiama: 1) Skaityta praėjusio susirinkimo protokolas ir vienbalsiai priimtas. 2) Apšvietos komisijos raportas išduotas ir priimtas. Į apšvietos komisiją ineina: A. Čižauskas, J. Samsonas ir B. Jodris. Komisija turi nužiurėti patogiausius laikus ir surengti prakalbas arba paskaitas bei kitokius pamarginimus. 3) TMD. aukavo $5 L. Dienai ir nutarė, kad kasierius perduotų L. D. V. komisijai. 4) Raportas raš. S. Geniočio kaslink užsiregistravimo prie maršruto priimta. 5) Raportas susinešimų raš. S. Geniočio, kad atsikreipti į C. Valdybą kaslink konstitucijų, ženklelių ir knygų apd rymo priimta. 6) Nutarta rengtis prie maršruto, kada važinėsis p. M. Šalčius su prakalbomis ir išrinkta komisija: A. Vaitkus, B. Jodris ir J. Pigaga. 7- Tartasi, ar nebutų galima suorganizuoti aplinkiniuse miesteliuose TMD. kuopas, kaip tai: — Bridgewater, New Bedford, Stoughton ir West Hanover. Kad suorganizuoti bei pasitarti, tapo išrinkta tam tikra komisija: A. Vaitkus, S. Geniotis, B. Jodris. 8- Nutarta mitingus laikyti T. name kas paskutinę savaitę nedėdieniais. 9) Nutarta metinį susirnkimą laikyti sausio mėnesyje ir sušaukti narius per atvirutes. 10) Išrinkta knygius S. Sleinis, ir įsakyta jam per visuomeniškus susirinkimus platinti literaturą ir užrašinėti laikraščius.

Sys. rašt. **S. Geniotis.**

Binghamton, N. Y. TMD. 15-tos kuopos koncertas. — Pėtnyčioje, 24 d. lapkr. 1916 Lietuvių svetainėje atsibuvo TMD. koncertas. Sulošta vienveiksmė komedija: „Be Šulo", kuri publikai labai patiko, apart to buvo keletas monologų, dialogų, eilių, dainų ir tt. Labai gerai sulošta, nes Binghamton TMD. turi gabiausius lošėjus.

Aukų buvo tik $4.75 surinkta, — šelpimui del karės nukentėjusiems.

Reikia priminti, kad visai mažai publikos atsilanko į kokius nors veikimus Binghamtone. Ar visur lietuviai taip daro? Iš mažumo aukų mes matome, kad musų broliai lietuviai Amerikoje visai yra atšalę ir užmiršę savo tėvynę-Lietuvą, kuri juos užaugino. Tas yra delto, kad musų miestelį buvo užviešpatavęs socializmo despotizmas. Socialistai, su savo desperacijos teorijomis visus lietuvius išniekino ir taip drumstė jų protą, kad musų žmonelės jau nei nežino ar jie gyvena, ar ne. Mat, ką padaro tie skelbėjai „lygybės" žmonijoje ir tokie „velnių kupčiai," kaip Mockus, — ne tik dorybę iš žmonelių atėmė, bet ir sunaikino meilę prie savo tėvynės.

Dabar jau apie vieni metai, kaip nuo despotizmo jungo musų Binghamtono lietuviai ištruko, ir todel jau daug daugiaus veikia tie patįs lietuviai Tėvynės naudai. Šimtą šykių daugiau, nes TMD. knygos yra moksliškos, naudingos ir nesumaišo žmogaus proto, kaip toji neapikantos skelbėja — socializmo teorija.

Taigi, kadangi mes žinom, kad TMD. stengiasi Lietuvos ir lietuvių gerove rupintis, lietuviškus raštus išleidinėti ir pakelti lietuvius ant augštesnio laipsnio protiškai, tai kodel mes neasilankome į TMD. koncertus ir panašius veikimus? Juk tai darydami, mes einame apšvietos keliu ir padėjimą pageriname. Tai darykim.

Broliai lietuviai! — atminkime, kad musų tauta žųs, jeigu mes lietuviai Amerikoje užmiršim savo kalbą.

Jonas Stanislavičius.

Easthampton, Mass. — Lapkričio 26 d. 1916 m. 16-ta TMD. kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą. Pavyzdingai tą dieną atsilankė visi nariai ir narės. Taipgi tą dieną prisirašė du nauji: A. Balčiūnas ir Monika Jarušavičiutė.

Buvo inešimų ir svarstymų. Tarpe ko kito nutarta parengti prakalbas laike T. Spaudos savaitės. Išrinkta A. Stonis susižinojimui su kalbėtojais, kokis galėtų čionai atvažiuoti. Potam nutarta mokintis kokį perstatymui veikalėlį. Toliaus, pirmininkui paaiškinus naudingumą prigulėti prie N. Anglijos apskričio, tas tapo vienbalsiai priimta. Raštninkui pavesta susižinoti su apskričio valdyba ir veikiausiai prisidėti.

Ant galo buvo dalinama nariams gautos iš TMD. centro knygos: „Technikos Stebuklai," kurias nariai su didžiausiu džiaugsmu ir užsiganėdinimu paėmę skaitė ir vartydami rodė vienas kitam. Ir ištikrųjų yra ko džiaugties, nes šiais metais ačiu centro darbštumui labai puikus ir kiekvienam naudingi raštai tapo išleisti.

Draugai ir draugės! kuomi mes galim užtai atsidėkavoti?

Jeigu jau mes negalėsim kitaip, tai musų pareiga yra pasirupinti kiekvienam po vieną naują narį prikalbinti iki sekančių 1917 m., o iš to bus nemaža nauda Draugijai finansiškai, o antra tuom jogei iš didesnio skaitliaus narių atsiras ir tokių, kurie galės savo raštais centrui pagelbėti. Taigi ateityje dar daugiaus puikių knygų galėsim gauti.

Taigi velijam musų leidėjams ir rašytojams kuogeriausios energijos ir ant toliaus taip uoliai ir nenuilstančiai darbuotis.

T. Mylėtojas.

SVARBIAUSIA NAUJŲ METŲ REZOLIUCIJA.

Naujų Metų rezoliucijos yra padaromos geroj prasmėj, bet jos tampa tuojaus užmirštos. Padarykit išskyrimą nuo tos taisyklės, nutarkit, kad jųs užlaikysit savo pilvą gerame stovyje su pagalba Triner's American Elixir of Bitter Wine, ir neprašalinkit šios rezoliucijos. Šis puikus vaistas iščystina pilvą, atgaivina apetitą ir pagelbsti malimui. Jo intekmė ant konstipitacijos, flatulence, galvos skaudėjimo, nerviškumo, gyvenimo permainos, generališko nusilpnėjimo, pilvo skaudėjimo kasyklų distriktuose, ir tt, yra stebėtina. Perskaitykit sitą lapkričio laiską: „Walnut Creek, Cal. Triner's American Elixir of Bitter Wine labai geras. Jis yra palaiminimas del sergančių. Aš jį vartojau su geromis pasekmėmis. E. C. Campbell." Jis ir jums pagelbės. Prekė $1. Aptiekose. Per ilgus laikus reumatizmas buvo botagas prieš kurį nebuvo jokio apsigynimo. Šiandien Triner's Liniment suteikia greitą ir neabejotiną pagelbėjimą. Labai brangus kada atsitinka nelaimės, nusisukimai, išsiputimai, šalčio ir tt. Prekė 25 ir 50c. aptiekose, per pačtą 35 ir 60c. Ar Jųs norite tą puikų Trinerio Aukdel persiuntimo. Jos. Triner, sinį kalendorių? Atsiųskite 10c. Chemikas-Išdirbėjas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KLAIDOS PATAISYMAS.

„V. L." No. 50 atsakyme vietos L. Š. F. komitetui per mųs neapsižiurėjimą įvyko klaida. Ten pasakyta: „Šaukė LSS. 14 kp. L. D. L. D. ir Amalgamatų uniją", o turi buti: „LSS. 14 kp. ir Susivienijimo darbininkų pašalpinė Dr-ja." **Liet. Dien. reng. kom.**

DIDELIS BALIUS!

Rengiamas Draugystės Šv. Juozafato subatoj 6 d. Sausio (Jan.) 1917 m. Winkler Hall, kampas So. Centre Str. ir Weaver Str., Schenectady, N. Y. Pradžia 7 val. vakare.

Įžanga ypatai 25c.

Širdingai užkviečia visus atsilankyti

KOMITETAS.

KUPRELIS

Ši puiki apysaka, parašyta garsaus Lietuvių vaizdelių rašytojo *Igno Šeiniaus*, yra viena iš jautriausių ir puikiausiai atvaizdinančių Kuprelio gyvenimą, jo meilę ir prisirišimą prie savo šalies; jo prietikius ir meilę su jauna Kaže; paskui įsimaišymas judviejų tarpan kito, kurio pusėn nulinksta Kazės širdis — jis išveda Kuprelio mylimąją Kazę. Paskui Kuprelis užbaigia savo gyvenimą. — Ir štai kaip apie tai sakoma pačioje knygos pabaigoje: „Maluno nulaužti sparnai guli ant žemės... va, ant vieno sparno juoduoja kas... rankas išskėtęs-nuleidęs... tai jis — tai Kuprelis."

Toki liudna vargšo Kuprelio-maluninko gyvenimo uždanga nusileidžia ir jis tampa nepernašamos meilės auka...

Ir taip per visą knygą driekiasi galas nuo galo širdį veriantįs paveikslai, vaizdai, ir skaitydamas pats rodos tą viską savimi pergyveni, jauti...

KUPRELIS — tai didelė, 258 puslapių knyga, aiškaus, gražaus darbo ir labai lengva skaityti. Daugelis, kurie tik KUPRELĮ skaitė, nuo pat jos išleidimo iš po spaudos, iki šiandien neužmiršta ir laiko tai geriausiu veikalu, kokis ikišiol galėjo ineiti į lietuvių literaturą.

KALĖDŲ DOVANA bus geriausia tavo draugui ar draugei, pažįstamui ar pažįstamai, nes tai neišdylanti atmintis, ištenkanti nuo vienų Kalėdų iki kitų.

KAINA 75c.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

TEATRAS! TEATRAS!

GENAVAITĖ

SUBATOS VAKARE

6 d. Sausio-January 1917

McCADDIN HALL

Berry Street, tarpe So. 2ros ir 3čios, Brooklyn, N. Y.

Bus perstatytas visiems žinomas, gražus didelis veikalas **GENAVAITĖ, SU DAINOMIS,** kurias išpildįs skaitlingas **Karalienės Aniuolų Parapijos Choras.**

Lošime dalivauja gerai žinomi nuo seniau artistai; p-lė **Anelė Puišiutė,** p-nai **J. Jokubaitis, A. P. Kvederas** ir kiti **Taigi maloniai kviečiame visus ant mineto vakaro.**

Durys atdaros nuo 7 val. Lošimas prasidės lygiai 8:15

BILIETŲ kainos gana pigios: 75c., 50c. ir 25c.

PO PERSTATYMUI BALIUS

Reikalaukite Bilietus iš anksto: „Vienybės Lietuvninkų" Ofisę, pas rengėjus ir pas visus CHORO narius.

Širdingai kviečia Karalienės Aniuolų Choras

Su Prince Albert gauni geruruma,-ne dovanas ir kuponus!

Prince Albert tabakas visuomet buvo parduodamas be kuoonų ar dovanų. Mes vely duodam kokybę. Taigi, kada jųs pamėginsit Prince Albet, atrasit visą tą puikų skonį, su kuriuo mes taip giriamės!

Užtai, kad Prince Albert vely duoda kokybę negu kupouns ar dovanas, jo pardavimas negali buti užkenktas nei ancionališkais arba valstijiniais įstatais.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

Ant kito šono perskaitysi „Procesas patentuotas Jul. 30, 1907

atsakys visokiems rukymo klausimams. Intikrins, kad jis nekąs liežuvio ir nedžiovins gerklės! Intikrins, kad per patentuotą procesą, per kurį Prince Albert yra perleistas yra paširinkimu daugybės vyrų visokių tautų.

Rukykit jį jųsų pypkėje arba susukit į cigaretą — jis užganėdins, jis yra vėsus ir skaningas. Ir rukyk kiek tik nori, jis nekąs ir nedžiovins. Kuogreičiau jųs susipažinsit su Prince Albertu, tuogreičiau pažinsit gerą tabaką.

Prince Albert galima pirkti visur, raud. krepšel., 5c., raud. bleš. 10c., svar. pus-svar. blek. humid. ir krystolo humidoriuose su spondžiaus drėgnintoju.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
Winston-Salem, N. C.

777798

Lietuviškas Advokatas Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, gelžkelius, laivus ir t.

Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.

B. S. YANKAUS
154 Nassau St., New York, N. Y.

Reikalingas Zeceris prie „Vienybės Lietuvninku" dirbtvisokius darbus (jobs'us). 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kritiškas padėjimas.

— Kaip tai baisu, kuomet daininingkė dasižino, kad ji nustoja savo balso.

— Bet dar blogiau, kuomet ji tai negali suprasti.

Teisybės iš dugno.

Diplomatai, girtuokliai ir akrobatai turi sergėti, kad butų lygsvara.

Advokatas džiaugiasi didesniu apgaviku.

Poezija ir proza — tai vis vien kaip palma ir beržas.

Ir išverstoje skrandoje šilta.

Permatančiais žmonėmis tankiausiai vadinasi tie, kurie nemato, kas dedasi po jų nose.

Nieko nėra smagesnio, kaip pakurti pečių įvairiomis bilomis.

Laikas keinčiasi.

Senovės laikuose ant kapinių ant paminklų rašydavo: „Praeivi, sustok, etc."

Dabar gi rašo: „čion sustoti užginta."

Lietuvių Ukėsų Politikos Klubo, New York, ateinančią nedėlią 7 sausio atsibus metinis susirinkimas nuo 2 val. po pietų, p. Bartašiaus salėje. Visų narių yra privalumas pributi ant susirinkimo. Bus rinkimas viršininkų ir šiaip daug svarbių yra reikalų.

RAČIUNO NAUJI JUDANTIS PAVEIKSLAI

iš karės lauko, Lietuvos pabėgėliai ir jų gyvenimas, vokiečių gaspadoriavimas Lietuvoje, iš Siberijos vargų, Illiustruotos tautiškos dainelės (sudainuos p. El. Račiunienė). Ica ir vėl bus proga dainuoti visai publikai.

Bus rodomi: — Subatos vakare Sausio (Jan.) 6 d. 1917 m. L. Hantmano salėje, 756 Harrison Av., Harrison, N. J.

Nedėlios po pietų ir vakare, Sausio 7 d. 1917 m. Apreiškimo P. Šv. Salėje North 5th gatvės Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS GELBĖJIMO FONDO SKYRIUS.

Lakštas 91.:

Cleveland, Ohio. — A. L. T. Sandaros 18 kp. prakalbose 3 d. gruodžio, per A. M. Martų $62.30

Akron, Ohio. Per A. M. Martų 3.97

Defroit, Mich. A. L. T. Sandaros kuopos prakalbose 10 d. gruodžio, per A. M. Martų 23.65

Cleveland, Ohio. Lietuvos Vyčių kp. prakalbose 12 d. gruodžio. per A. M. Martų 33.61 (Šių visų keturių vakarų prakalbų L. G. ir A. F. ingaliotiniam A. M. Martui lėšavo kelionė ir k. d. $23.30, taigi L. G. F. inėjo $100.23).

Albany, N. Y. Lietuvių aukos, surinktos A. M. Martaus prakalbose, kurias parengė lenkų klebonas B. Maliokaitis 23.35

Edwardsville, Pa. SLA. 1 kuopa per J. Vnukauską 5.00

Waterbury, Conn. Martinas Ramažauskas „Kalėdų dovana" 1.00

New York, N. Y. K. Pilėno auka už spalių ir lapkričio mėnesius 6.00

P. Ant. Kačerausko, 126 SLA. kp. nario, Lietuvių Dienos uždarbis 3.00

Viso 138.58
Buvo lakšte 90 ..... 12,332.01
Viso inplaukė Fondan ... 12,470.59

LIETUVOS AUTONOMIJOS FONDO SKYRIUS.

Lakštas 80.:

Lawrence, Mass. A. Ramanausko Kalėdų dovana 10.00

Brooklyn, N. Y. Pr. Bajoras, metinė mokestis $10.00. K. S. Karpavičius metinė mokestis $10.00.

Pittsburgh, Pa. K. Varašius 1.00

So. Boston, Mass. (per „Ateities" Redakciją): Mikas Petrauskas „Kalėdų dovana" $10.00, F. Rupkelis „Kalėdų dovana" $1.10, J. Dragašius 1.00, Bolis 25, J. Varaitis 25, J. Velička 25, K. Žibikas 25c.

Viso 54.10
Buvo Lakšte 79. ..... 2,169.84
Viso inplaukė Fondan 2,223.94
Viso abejuose Fonduose yra 14,694.53

J. Sekevičius,
L. G. ir A. F. fin. Sekr.
101 Oak Str., Lawrence, Mass.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Antanas iš Briedžių. — Jusų straipsnelis „Susitaikymas" tilps. Ačiu. Prašytume straipsnių iš medicinos.

Z. J. — Kadangi jau apie tai buvo daug rašyta, tai neapsimoka jau daugiau spausdinti, nors Jusų straipsnis pilnai tiktų.

D—kas, J. Pėža, Gruzas ir M. Kasparaitis. — Ačiu. Sunaudosime sekantyje N.

A. K. Losius. — Jusų korespondencija per musų neapsižiurėjimą susivėlino. Atleiskite. Sunaudosime sekantin Nr.

NAUJI RAŠTAI.

SLA. Kalendorius 1917 m. Išleido SLA. Kaina 25c.

Šventoji Naktis. — Trijų aktų operetė. Parašė M. Petrauskas. Išleido Am. L. R. K. vargonininkų sąjunga.

Norėjai duonos, graužk plytas.

Ar krikščioniška bažnyčia panaikys kares?.. — Šias abi brošiuraites išleido J. Baltrušaitis. Kaina po 10c.

Ką katalikai turi žinoti apie savo vdovus. — Išleido Tiesos Mylėtojai. Kaina 10c.

PAJIEŠKAU Antano Bočis, sodžiaus Valavičių, Karklėnų gm., Vilkaviškio pav., Suvalkų gub., jis pats ar pažįstami malonėkite pranešti. Pirmiaus gyveno Philadelphia, Pa.

SERGIJUŠAS BENDARAVIČIA
46 Ellsworth St., Worcester, Mass.

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuošimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškumą iš priežasties silpnų ir nerviškų akių. Vienintėlė pagalba, tai moksliškai pritaikyti akiniai.

Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff

Akių ir akinių specialistą, o jis duos Tamstai patarimą dykai.

Ofisas yra jo aptiekoje.
500 Grand Street, (Corn. Union Av.)
Brooklyn, N. Y.

P. S. — Sumusti stiklai duodasi be egzaminavimo. Tik reikia priduoti šmočiukai.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampe Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

PAJIEŠKAU savo vyro Jono Rumino. Paeina iš Vilniaus gub., Trakų parėto, atgal trįs metai gyveno New Yorke. Jisai, ar kas kitas malonėkit pranešti, atsišaukite po antrašu:

LEONORA RUMINIENĖ.
49 Spring Str., Union City, Conn.
(3)

BALIUS!

Surengtas Draugystės Šv. Jono, Bronx, N. Y. Subatoj 6 d. Sausio (Jan.) 1917 m. Salėje Protection Hall. 639 Courtdandt Ave., kampas 152 gatvės, Bronx, N. Y. Pradžia 8-tą val. ir tęsis iki vėlybam vakarui.

Įžanga vyrams 25c. Moterims ~~15c.~~

Užprašo KOMITETAS

(Davažiuot galima Subway paimant Bronx traukinį arba Elevatorių 3-čios Ave. ir išlipt ant 149 gatvės.)

DYKAI del musų skaitytojų!!!
Puikus Kalendorius.

(Ekstra gražus ir spausdintas keliose spalvose) dabar jau išėjo iš po spaudos. Jis turėtų pagrąžinti sienas kiekvienos stubos. Galima gauti rašydami pas:

Russian-American Line office,
117 N. Dearbon Street,
Chicago, Ill.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyriškų drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporcijų lekcijas ypatiškai ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio systemą." Pristatau petrinas į visus miestus Suvienytų Valstijų ir Kanados. Delei platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

L. G. KAZIUNAS.
96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

Severos Lietuviškas Kalendorius

1917 metams jau atspauzdintas ir gatavas išsiuntinėti. Reikalauk aptiekoj arba rašyk tiesiog mums, o mes mielai pasiųsime.

Dovanai

Kosulys

dažniausia buna įkirėjusiu apsireiškimu ligose, kaip: pažandžių uždegimas, influenza arba mėšlunginis krupas. Kad sulaikyti kosulį ir palengvinti slogoms, patariama vartoti

Severa's Gothard Oil
[Severos Gothardiškas Aliejus.]

Yra žinomas kiekvienuose namuose, kaipo parinktinas linimentas trinti sopančias vietas, ypač gimusias iš reumatizmo, persišaldymo arba uždegimo. 25 ir 50c.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS
(SEVEROS BALSAMAS PLAUČIAMS)

Tuoju gydymo budu gali naudoties ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Net mažiausias kudikis gali apturėti palengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, persišaldymo, užkimimo, nedifterinės gerklės skaudėjimo, kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influentinio kosulio.

Kaina: 25 ir 50c.

Prašoma aptiekose reikalauti tiktai Severos Gyduolių, saugoties dirbtinųjų arba falsifikacijų ir visnomet pasakyti firmos vardą: "Severa" prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekoj negalima gauti, užsakius tuojaus bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y
Kampas Roeblin Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesveikus pripildo auksu, platina ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepurėites iš aukso arba porcelėno. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Senai įsteigtas biznis 25 met.

VLADO LEŠČINSKO
Aptiekoj Drugštoryje galima gauti „Vienybę Lietuvninkų" pavieniais numeriais, arba užsiprenu meruoti ir duoti apgarsinimus.
Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut, Str., Newark, N. J

Telephonas: 6426 Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

MUZIKOS ŽODYNĖLIS
parašė
Mikas Petrauskas
Kaina — 25c.
Kiekvienas muzikos mylėtojas tegul pasistengia gauti reikalingą dalyką. Adresuokite:
Lithuanian Conservatory of Music.
395 Broadway, So. Boston, Mass.

Kiekvienai MOTEREI žinotina
Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiavusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neužmiršk kite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
Kalbame lietuviškai.

Centais Užčėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugelis važiuoja New Yorko pažiurėti.

Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.

Labai puiki sąsiuva 112 pukių paveikslų New Yorko gatvių, stočių elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienu paveikslu.

Ta sąsiuva kiekvienam malonu turėt.

Reikalauk „V. L." administracijoje 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. prisiunčiant pinigus stampomis.

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metu!
Uždėjimas kepuraitės 22 k. $5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas.... 50c.
Užplombavimas auksu .... $1.00. Skaudantį dantį duok ištraukt ryte, o vakare duok apžiurėt.
SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Insteigtas 1866 Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.
Užlaiko Krautuvę
Stubinių Daiktų
Puodų, Stiklinių Daiktų, Pečių, Linoleum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Blekinių Daigtų, Peilių ir t. t.
SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS
99 Grand Street, Brooklyn, N. N.

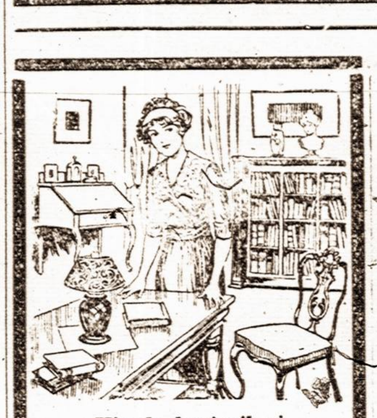

Visada busi pilnai užganėdintas, jei pirksi
v
FORNISIUS
pas Maliauską ir Vidziuną
Musų prekės daug žemesnės, negu kur kitur.
Duodam ant lengvų išmokesčių
po $1.00 ant savaitės

M&V. FURNITURE CO.
687 3RD AVE. cor. 21ST St. & 658 5TH AVE. NEAR 19TH St.
BROOKLYN, N.Y.

GARSINTIES „VIEN. LIET." GERIAUSIAI BIZNIERIAMS

Petras Naujokas,

— CIGARAI —

Visados klauskite P. Naujoko Cigarų kokiame nebuk štore arba saliune, ir gausite gerą cigarą, o ne kopustų lapų. Mano dirbtuvė:
359 Broadway, corn. Keap Str.
Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

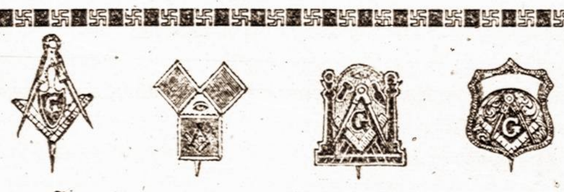

ATIDAI!

Draugystėms, Kliubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo $25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai musų vientaučiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET., NEWARK, N. J

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

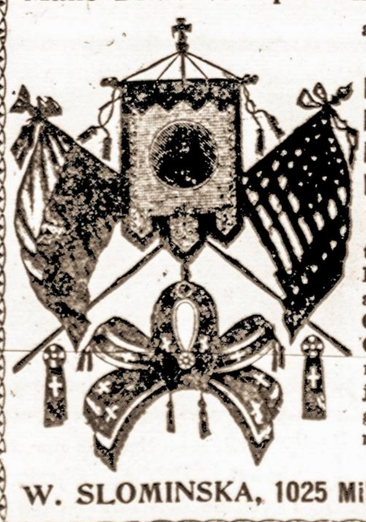

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išcirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PAŽINK Lietuvą ir visą Pasaulį

GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS

Parašė *J. G.*

„Geografijos Vadovėlis" tai yra pirmutinė knyga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. *„Geografijos Vadovėlis"* butinai turėtų rastis kiekvieno lietuvio knygynėlyj ir kiekvienas privalo turėti šią knygą.

„Geografijos vadovėlis" užveria sekančius kiekvienam žinotinus dalykus: —

DALIS I.

Pirmosios žinios apie žemę.

1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.

DALIS II.

Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.

1. Europa 2. Azija. 3. Afrika. 4. Amerika. 5. Australija.

DALIS III.

Pirmosios žinios apie Lietuvą.

1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis. 3. Vandens.
4. Gubernijos, apskričiai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.

„Geografijos Vadovėlyje" telpa 60 įvairių paveikslų ir braižinių. *„Geografijos Vadovėlį"* puošia puikus aštuoni spalvuoti žemlapiai.

„Geografijos Vadovėlis" yra apdaryta knyga, puikiai atspausdinta ir ant geros popieros. Prekė labai žema — vos 75c Pinigus siųskite stampomis, arba „Money Orderiu", adresuojant:

„VIEN. LIET." ADMINISTRACIJA
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant $150 iki $1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po $6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERU ISLYGU

"Trejos Devynerios" ("Trejanka")—tai ištikimiausias lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalėse bei ligose. Tačiaus reikia žinoti, kad tik Daunoros „Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptiekose, bet jei nerasite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, prisiųsdami 35 centus, o tuojaus aptursite.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ! Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tiktai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jųs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačtą tiktai už **$1.25.**

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyt Baliams, Mitingams ir Veseilioms, (vestuvėms)

734-736—3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

NOTARIJUS
(RĖJENTAS)
JUOZ. O. SIRVYDAS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtint ir padaryt—čia yra padaroma: Deviernostis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.
HERMAN APELER
SALIUNAS
Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gre[illegible] ir pri[illegible] lankus patarnavimas.

Atvažiavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykit, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu:

A. DIRZULAITIS
[illegible]02 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

VERGIJOS dienos jau praėjo. Bet vis dar tarpe mus yra daug vergų, kurie yra atstumiami nuo savo darbo beširdės verg-mistrės-LIGOS.

Yra labai lengva išvengti mažų kliučių išaugant į dideles, jeigu umai atida ant to atkreipiama. Ir tas yra jusų pareiga link paties savęs ir savo šeimynos tai vis atlikti.

Nuo skaudėjimo pilvo ir žarnų, kaipo plovimas skaudžiančios gerklės intraukimui į save apmalšinimui dusulio, nuo galvos ir ausų skaudėjimo; ect.

SOROL

apsireiškia esąs iš geriausių naminių gyduolių, esančių ant pardavimo—25c. už bonkutę.

Nuo Reumatizmo, Padagos, Neuralgijos, Peršaldymo, Apšlubimo, Dantų Skaudėjimo, Diegliu ir Skaudėjimo Krutinėje, kaip ir nuo visokiu kitu reumatišku ligu, naudoki

PAIN-EXPELLER,

kaipo seną ir uztikėtiną draugą šeimynos per puse šimtmečio. Tik 25c. ir 50c. bonkutės galima gauti visose aptiekose arba pas pati fabrikanta—

F. AD. RICHTER & CO.
74—80 Washington Street, New York.

Musų sesers
Lietuvoje
vargą kenčia
Aukaukime
joms
kuri kiek galite.

Telephone 2372 Greenpoint.

Macys & Marcin Furniture Co.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus nusipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGU! PIGU!

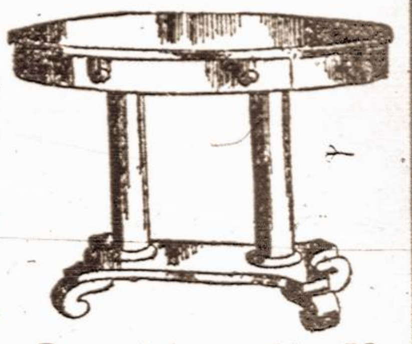

Mes parduodame forničius mokant ant sanvaitės po $1.00 arba $1.50, arba ant mėnesio $5.00,

Nepamirškite musų krautuvės, ateikite persitikrinti.

MACYS & MARCIN Furniture Co.
198=200 Grand Str. Rrooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilkų, Kolčikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalietų ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbosę su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripkų), Klarnetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškų Monų daiktų ir kningų su pagalba ku rių galima padaryti įvairias štukas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubas, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiliksi ant visados musų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock". Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

103 Grand St.
Brooklyn, N.Y.
Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius:

Ibalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas

:: SALIUNAS ::

Sveikiausi ir geriausi visokios rušies gėrimai ir kvepenti Cigarai. Puikųs užkandžiai, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS
(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

PAMĖGINKIT SKAITYT
Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einąs 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik $2.00
Už pusę metų tik $1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

DIRVA

Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.

Neužsiima barnėmis nė polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliškų ir pamokynančių straipsnių.

"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

TIK $1.50c. METAMS.
Ant pažiuros vienas No. Dykai.

"DIRVA"
2004 ST. CLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO

Geriausia dovana draugams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literaturos, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" į Lietuvą įleidžia

"DRAUGAS" atsieina met. $2, pusel m. $1:
Užsieniuose metams $3, pusel metų $1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

Išmokęs tas lekcijas jau mokėsi

Kalbėti ir Rašyti Angliškai

Jei netiki šitam pranešimui, tai perskaityk pirmą lekciją, o persitikrinsi ar teisybė. Prisiųski 10 centų, o tuojaus gausi lekciją.

MONTELLO CORRESPONDENCE SCHOOL,
MONTELLO, MASS.

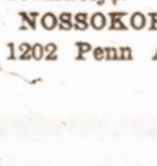

Bile kas gali išmokti Barzdaskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manicuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del platesnių informacijų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1202 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Vietinės Žinios

Genavaitė scenoje. — Šią subatos vakarą, Sausio 6 d., McCaddin svetainėje bus Karalienės Aniuolų choro suloštas gražus 6 aktų pasaulyje pagarsėjęs veikalas: „Genavaitė". Lošime dalyvauja geriausios Brooklyno artistiškos spėkos tarpe kurių ir p. P. Kvederas, J. Jokubaitis, p-lė A. Puišiutė ir kiti. Po lošimo smagus balius, šokiai. Iš pačių rengėjų sužinojome, kad delei to, kad liktų kiek laiko šokiams, lošimas prasidės lygiai ant 8:15, nei vienos minutos vėliau, nors svetainėje dar mažai butų publikos. Taipgi labai yra nesmagu, kuomet susivėlinusi publika bejieškodama sėdynių trukdo lošimo klausimą jau pirmiaus atėjusiai publikai. Todel bus elgtasi europejišku budu ir laike lošimo niekas iš susivėlinusių nebus įleidžiamas svetainėn. Susivėlinusieji galės ineiti tiktai laike pirmojo antrakto.

Prie šio lošimo labai stropiai ruošiamasi, todel galima tikėtis, kad lošimas nusiseks. Bilietus iš kalno galima gauti „V. L." ofise i rpas rengėjus bei choro narius. Bilietų kainos nuo 25c. iki 75c.

Dar du nauji vertelgos. — Gerai brooklyniečiams pažįstami pp. P. Narvydas ir St. Vaineikis ingijo fotografijų studiją 499 Grand str., kampas Union Ave. Patartina tautiečiams vietoje, kad eiti pas svetimtautį, velik eiti pas savo žmogų, kuris juk ne menkiau atieka užsakymą už svetimtaučius. Paveikslus jie ima ne tik dienomis, bet ir vakarais. Studija atdara nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare.

Lošimas. — Ateinančioje seredoje ir pėtnyčioje (Sausio 3 ir 5 d.) Daukanto svetainėje, 27 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. bus parodyti paveikslai iš karės lauko ir iš darbininkų gyvenimo. Įžanga 15c. Paveikslus aiškins p. L. Grikštas.

Dr. J. Valiuko vestuvės. — Gruodžio 23 d. Daktaras J. Valiukas, gerai pažįstamas brooklyniečiams vedė panelę Jievą Mažeikiutę iš Elizabeth, N. J. Vestuvės atsibuvo be jokių iškilmių. Jaunavedžiams linkėtina geriausios kloties.

Vagystės. — Per Kalėdas SLA. 83 kuopa buvo surengusi maskinį balių, kurin atėjo keletas nežinomų ypatų, kurie užsiima kišenių kraustymu. Taip buvo: — išėmė iš J. Auguno kišeniaus 30 dolarių. Bet p. Augunas sugudrėjo vagilius sugauti. Jis susitarė su keletu vaikinų, tyčia prisidėjo į kišenius popierų panašiai suvynotų kaip pinigai vyniojami ir linksminosi, o tuom tarpu detektyvai juos sergėjo. Taip vagiliai ir ištraukė vienam tą neva pinigų pundelį. Vagilius likosi pastebėtas ir kartu su juomi dar kiti du suimti. Pas juos rasti ir pirmiau pavogti tie 30 dolarių. Jie nuvesti policijos stotin ir dabar sėdi kalėjime. Juos gal kas išims, bet reikės užstatyti kaucijos po 2,000 dolarių. Nors kartą pakliuvo!

Pataisymas. — Varde D. N. Y. dr-čių sąjungos pp. P. Kalpokas, T. M... (pavardė neįskaitoma) ir K. Vilkas prisiuntė reikalavimą atšaukti žodžius, kur mes buvome parašę, kad p. Vitkausko teatrą rodos, boikotavę socialistai, tyčia surengdami koncertą. Indedame tą žinutę, bet atšaukti neturime ką, nes ką veikia socialistų valdoma draugysčių sąjunga, nei „V. L." redak., nei p. Vitkauskas nežino, o kad plakatos vėliau pasirodė, negu laikraščiuose p. Vitkausko apskelbimai tilpo, tai faktas. Prie gerų norų buvo lengvai galima atidėti koncertą ant kitos dienos, bet nenorint užsileisti, buvo jis rengiamas. Liuosi visi apie tai kalbėti. Kaslink bepartivumo to dr-čių sąryšio, tai senai visi, žinoma, koks jis bepartynai visiems žinoma, koks jis bepartyvis ir čion ne vieta polemikas varinėti.

IŠ NEW YORKO, BROOKLYNO, N. Y. SIUVĖJŲ STREIKO.

Streikas toliaus tęsiasi.

Nors jau apie ketvirta dalis firmų susitaikė su unijos reikalavimais (2 val. mažiau į savaitę ir $1.00 daugiau užmokesties), bet dar didžiuma bei didesnės firmos nenori taikintis.

Taigi dar reikės toliaus streiką vesti. Unija 54-to, 58 ir merginų lietuvių, priklausančių prie A. C. W. of A. 28 d. gruodžio nutarė dapildyti streiko komitetą — išrinko iždininką J. Matjošaitį su $500.00 kaucijos ir J. Buivydą iždo globėju.

Taipgi dabar prie progos turime pranešti lietuviškai visuomenei, o ypač New Yorko ir Brooklyno biznieriams, kurie prijaučia streikieriams ir be prašymo jau suaukavo suviršum $200.00 kad laikytumėtės aukavimo tvarkos. Siunčiant aukas visuomet reikia čekį ar money orderį išrašyti ant iždininko vardo: **J. Matjošaitis, 133 Roebling Str., Brooklyn, N. Y.** Bet siųsti ar priduoti reikia rašt. **A. M. Augunas 101-103 Grand Str., Brooklyn, N. Y.**

Laiške reikia pažymėti, kad auka del streikierių.

Darbininkai, kurie pradeda dirbti, prisižada atiduoti dešimtą nuošimtį nuo savo uždarbio taip ilgai, kol streikas tęsis, be to mums užjaučia ir pašaliniai žmonės, A. Daušys, karčiamninkas, paaukavo $30 ir E. Grinkevičius, valgyklos savinink. — $5. (Abudu vietiniai).

Nutarė demonstruoti. — A. C. W. of A. Centro valdyba nutarė surengti didelę demonstraciją-apvaikščiojimą visų New Yorko, Brooklyno siuvėjų, kurie streikuo ja ir kurie jau pradėjo dirbti, tai yra susitaikę. Apvaikščiojimas atsibus sausio 3 d. 1917 m. Tam centro valdybos nutarimui pritarė visi unijos skyriai.

Streikierių upas. — Lietuvių streikierių upas yra pavyzdingas, lietuviai eina sergėti streiklaužių į New Yorką ir kitas miesto dalis pagalbon svetimtaučiams. Areštavimai atsitinka tankiai, kur yra žiauri policija. Iš lietuvių jau buvo areštuota 12 ypatų.

Pikietninkams patarimai. — 1) Niekuomet nevartokite fizišką spėką atkalbinant streiklaužį, bet stengkitės gražumu atkalbinti nuo streiklaužiavimo.

2) Niekuomet neišsikalbinėti prieš policiją, bet geriaus paliepimo klausykite.

3) Nereikia užvesti jokių kalbų su policmonais.

4) Nevaikščioti arti dirbtuvės didelėms grupoms, bet kartu po 2-3 ypatas.

Streikas umai baigsis, jei tik bus gera vienybė.

Presos komisija:
P. Montvila,
Iz. Jakimavičienė,
A. Sedekerskiutė.

Gavo leidimą vesti: — Joseph Grajauskas 34 Stagg Str., su Anna Krunglerčiute, 31 Stagg St.

Tel. 2320 Greenpoint — Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškit šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARĖLIU.

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. - - - Telephone 4437 Stagg

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais

— SIUNČIU PINIGUS

į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą (Stovim po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTĖLIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Telephone 885 Greenpoint — PUIKIAUSIA UŽEIGA

Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas

Alex Shrupski

SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GĖRIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.

Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir pervežą pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc.. kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Mgr.
90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA CAFĖ
291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikus Cigarai.
Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Du-kart nedėlinis laikraštis
magiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
ŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto $2.50 Ant pusės meto $1.25
EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.
Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška čienia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS eik visada pirkti pas Simaną Pociuną Cia gausi Čeverykus gerų išdirbyščių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užeik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas.
Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms; 9-11 rito 1-4 po piet.

TĘSIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
"RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikaturos ir paveikslai dienos klausime.
KAINA:

Suvien. Valstijose, metams	$3.50;
pusei metų	1.80;
trims mėnesiams	1.00.
New Yorke ir užsienin metams	6.50;
pusmečiui	3.50

Užsirašydami adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.